

การใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของผู้มีงานทำ
ในกรุงเทพมหานคร

Using Sufficiency Economy Philosophy in Living of those employed
in Bangkok

พินิจา เซตุงษ์
พรประภา แสงสินเจริญชัย
บุญเรียม ทะไกรราช
ณัฐชา อังรังโชติ

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณเงินรายได้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

- ชื่อเรื่อง** : การใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต
ของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร
- ผู้วิจัย** : ผศ. พีรญา เขตพงษ์ สาขาวิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มทร.พระนคร
ผศ. พรประภา แสงสินเจริญชัย สาขาวิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มทร.พระนคร
น.ส. บุญเรียม ทะไกรราช สาขาวิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มทร.พระนคร
ดร. ณิชชา อ่างรงค์ติ สาขาวิชาการตลาด คณะบริหารธุรกิจ มทร.พระนคร
- พ.ศ.** : 2563

บทคัดย่อ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เพื่อศึกษา 1) ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่ส่งผลต่อความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร 2) ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่ส่งผลต่อการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ ผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร จำนวน 540 คน สุ่มตัวอย่างด้วยการสุ่มหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้เป็นแบบสอบถาม จำนวน 30 ข้อ และแบบทดสอบจำนวน 10 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าจำนวนและร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน t - test for independent sample One-Way ANOVA และทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี Scheffe's test และค่าสหสัมพันธ์อย่างง่าย (simple correlation) Pearson's correlation coefficient (r value)

ผลการวิจัย พบว่า

- 1) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุต่ำกว่า 35 ปี สถานภาพโสด การศึกษาระดับปริญญาตรี อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 35,000 บาท ภูมิลำเนาเดิมภาคกลาง มีความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในระดับปานกลาง มีการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตในระดับมาก
- 2) ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่ส่งผลต่อความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ผลการเปรียบเทียบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

3) ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่ส่งผลต่อการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ผลการเปรียบเทียบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

4) ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

Title : Using Sufficiency Economy Philosophy in Living of those employed in Bangkok

Researcher : Asst. Prof. Phiraya Chetupong. Faculty of Business Administration, RMUTP
Asst. Prof. Pornprapa Saengsincharoenchai. Faculty of Business Administration, RMUTP
Miss.Boonriem Tagairach. Faculty of Business Administration, RMUTP
Dr. Natcha Thumrongchot. Faculty of Business Administration, RMUTP

Year : 2020

Abstract

The purpose of this study is to study the 1) Demographic factors affecting the knowledge about the sufficiency economy philosophy of those employed persons in Bangkok. 2) Demographic factors affecting the use of sufficiency economy philosophy in the life of the person employed in Bangkok. 3) The relationship between knowledge about sufficiency economy philosophy and the use of sufficiency economy philosophy in the life of the employed persons in Bangkok. The samples in this research were 540 the employed persons in Bangkok selected by multistage random sampling. The research instrument was test with 10 items and questionnaires of rating scales with 30 items. The statistics used to analyze the data, including the number and percentage, mean, standard deviation, t - test for independent sample, One-Way ANOVA, Scheffe's test analysis and simple correlation coefficients were statistical method to analyze data. The research found that:

1) Most of the respondents were female, aged less than 35 years, single status, education level Bachelor's degree career employees to a private company. The average monthly income of less than 35,000 baht, Hometown Central region. Have knowledge of the sufficiency economy philosophy at a moderate level. The sufficiency economy philosophy is applied to life at a high level.

2) Demographic factors affecting knowledge of the sufficiency economy philosophy include gender, age, education level, occupation and average monthly income. Comparison results vary statistically significantly at a significant level of 0.05.

3) Demographic factors affecting the use of sufficiency economy philosophy in the life of those employed in Bangkok include gender, age, marital status, education level, occupation and average monthly income. Comparison results vary statistically significantly at a significant level of 0.05

4) The relationship between knowledge about sufficiency economy philosophy and the use of sufficiency economy philosophy in the life of the employed persons in Bangkok. There was a relationship that was not statistically significant. At a significance level 0.05

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการวิจัยฉบับนี้สำเร็จได้ เนื่องจากคณะผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์จากคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ในการสนับสนุนเงินทุนเพื่อการวิจัย จากงบประมาณเงินรายได้ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 คณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง ความเห็นในรายงานผลการวิจัยนี้เป็นของคณะผู้วิจัยฯ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป

และขอขอบคุณบรรดากลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ในการให้ข้อมูล คณะผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากรายงานวิจัยฉบับนี้ คณะผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชา บิดามารดา ครู อาจารย์ ผู้ประสาคความรู้แก่คณะผู้วิจัย

พีรญา	เชตุพงษ์
พรประภา	แสงสินเจริญชัย
บุญเรียม	ทะไกรราช
ณัฐชา	ธำรงโชติ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(1)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(3)
กิตติกรรมประกาศ	(5)
สารบัญ	(6)
สารบัญตาราง	(8)
สารบัญภาพประกอบ	(11)
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
สมมติฐานการวิจัย.....	4
กรอบแนวความคิดในการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
แนวคิดเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง.....	7
จุดเริ่มต้นแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง.....	7
พระราชดำริว่าด้วยเศรษฐกิจพอเพียง.....	8
พระราชดำรัสที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง.....	9
ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง.....	12
แนวคิดเกี่ยวกับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต.....	13
แนวพระราชดำริในการดำเนินชีวิตแบบพอเพียง.....	14
หลักเศรษฐกิจพอเพียงกับการวางแผนการเงินของคนไทย.....	14
การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำรงชีวิต.....	16
แนวคิดเกี่ยวกับการแบ่งภูมิภาคของประเทศไทย.....	18
การแบ่งภูมิภาคของประเทศไทย.....	18
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	19

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย..... 24
	การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง..... 24
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล..... 26
	วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ..... 26
	การเก็บรวบรวมข้อมูล..... 30
	การวิเคราะห์ข้อมูล..... 30
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล..... 32
4	ผลการวิจัย..... 37
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล..... 37
	การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 37
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 38
5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ..... 66
	วัตถุประสงค์การวิจัย..... 66
	วิธีดำเนินการวิจัย..... 66
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 66
	การเก็บรวบรวมข้อมูล..... 67
	การวิเคราะห์ข้อมูล..... 67
	สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 68
	อภิปรายผล..... 73
	ข้อเสนอแนะ..... 78
	บรรณานุกรม..... 80
	ภาคผนวก..... 83
	คณะผู้วิจัย..... 95

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงคุณภาพของแบบสอบถามวัดระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต.....	29
2	แสดงจำนวน ร้อยละปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง.....	38
3	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง.....	40
4	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต.....	40
5	แสดงการเปรียบเทียบระดับความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามตัวแปรเพศ.....	41
6	แสดงการเปรียบเทียบระดับความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามตัวแปรอายุ.....	41
7	แสดงการเปรียบเทียบพหุคูณ (Scheffe's) ระดับความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามอายุ.....	42
8	แสดงการเปรียบเทียบระดับความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามตัวแปรสถานภาพการสมรส.....	43
9	แสดงการเปรียบเทียบระดับความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามตัวแปรระดับการศึกษา.....	43
10	แสดงการเปรียบเทียบพหุคูณ (Scheffe's) ระดับความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามระดับการศึกษา.....	44
11	แสดงการเปรียบเทียบระดับความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามตัวแปรอาชีพ.....	44
12	แสดงการเปรียบเทียบพหุคูณ (Scheffe's) ระดับความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามอาชีพ.....	45
13	แสดงการเปรียบเทียบระดับความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามตัวแปรรายได้เฉลี่ยต่อเดือน.....	45
14	แสดงการเปรียบเทียบพหุคูณ (Scheffe's) ระดับความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน.....	46

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
15	แสดงการเปรียบเทียบระดับความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามตัวแปรภูมิลำเนาเดิม.....	47
16	สรุปปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่ส่งผลต่อความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร.....	47
17	แสดงการเปรียบเทียบระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต จำแนกตามตัวแปรเพศเป็นรายด้านและโดยรวม.....	48
18	แสดงการเปรียบเทียบระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต จำแนกตามตัวแปรอายุเป็นรายด้านและโดยรวม.....	49
19	แสดงการเปรียบเทียบพหุคูณ (Scheffe's) ระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตโดยรวม จำแนกตามอายุ.....	50
20	แสดงการเปรียบเทียบพหุคูณ (Scheffe's) ระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตด้านระบบภูมิคุ้มกันในตัว จำแนกตามตัวแปรอายุ.....	50
21	แสดงการเปรียบเทียบพหุคูณ (Scheffe's) ระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตด้านเงื่อนไขคุณธรรม จำแนกตามอายุ.....	51
22	แสดงการเปรียบเทียบระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต จำแนกตามตัวแปรสถานภาพการสมรสเป็นรายด้านและโดยรวม.....	52
23	แสดงการเปรียบเทียบพหุคูณ (Scheffe's) ระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตโดยรวม จำแนกตามสถานภาพการสมรส.....	53
24	แสดงการเปรียบเทียบพหุคูณ (Scheffe's) ระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตด้านความพอประมาณ จำแนกตามสถานภาพการสมรส.....	53
25	แสดงการเปรียบเทียบพหุคูณ (Scheffe's) ระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตด้านความมีเหตุผล จำแนกตามสถานภาพการสมรส.....	54
26	แสดงการเปรียบเทียบพหุคูณ (Scheffe's) ระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต ด้านระบบภูมิคุ้มกันในตัว จำแนกตามสถานภาพการสมรส.....	55
27	แสดงการเปรียบเทียบพหุคูณ (Scheffe's) ระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตด้านเงื่อนไขความรู้ จำแนกตามสถานภาพการสมรส.....	55

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
28	แสดงการเปรียบเทียบพหุคูณ (Scheffe's) ระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในการดำเนินชีวิตด้านเงื่อนไขคุณธรรม จำแนกตามสถานภาพการสมรส.....	56
29	แสดงการเปรียบเทียบระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต จำแนกตามตัวแปรระดับการศึกษาเป็นรายด้านและโดยรวม.....	57
30	แสดงการเปรียบเทียบพหุคูณ (Scheffe's) ระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในการดำเนินชีวิตด้านระบบภูมิคุ้มกันในตัว จำแนกตามระดับการศึกษา.....	58
31	แสดงการเปรียบเทียบระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต จำแนกตามตัวแปรอาชีพเป็นรายด้านและโดยรวม.....	59
32	แสดงการเปรียบเทียบพหุคูณ (Scheffe's) ระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในการดำเนินชีวิต ด้านเงื่อนไขคุณธรรม จำแนกตามอาชีพ.....	60
33	แสดงการเปรียบเทียบระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต จำแนกตามตัวแปรรายได้เฉลี่ยต่อเดือนเป็นรายด้านและโดยรวม.....	61
34	แสดงการเปรียบเทียบพหุคูณ (Scheffe's) ระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในการดำเนินชีวิตโดยรวม จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน.....	62
35	แสดงการเปรียบเทียบพหุคูณ (Scheffe's) ระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในการดำเนินชีวิตด้านระบบภูมิคุ้มกันในตัว จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน.....	62
36	แสดงการเปรียบเทียบระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต จำแนกตามตัวแปรภูมิลำเนาเดิมเป็นรายด้านและโดยรวม.....	63
37	สรุปปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่ส่งผลต่อการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการ ดำเนินชีวิตของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร.....	64
38	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการใช้หลัก ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร.....	65

สารบัญภาพประกอบ

ภาพที่		หน้า
1	ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของในหลวงก้าวสู่สังคมโลก.....	13

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศไทยในระยะที่ผ่านมา อยู่ในช่วงของการปฏิวัติอุตสาหกรรม มีการกำหนดนโยบายเพื่อมุ่งเน้นเศรษฐกิจ และส่งเสริมอุตสาหกรรมส่งออก มีการพัฒนาและนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการผลิตเพื่อให้สามารถเพิ่มกำลังการผลิตได้มากขึ้น จนทำให้ปัจจุบันเกิดปัญหาเศรษฐกิจที่ใหญ่มาก เนื่องจากปัญหาราคาน้ำมันสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง และจำเป็นต้องใช้น้ำมันในกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การขนส่ง การผลิต เป็นต้น จึงส่งผลให้บรรดาพ่อค้า แม่ค้า ถือโอกาสขึ้นราคาสินค้าอุปโภค บริโภคทำให้ราคาสินค้าพุ่งสูงขึ้นมาก การใช้จ่ายภาคครัวเรือนจึงต้องใช้ความระมัดระวังเป็นอย่างมาก เพื่อความอยู่รอดภายใต้สภาวะเศรษฐกิจแบบทุนนิยมที่ปฏิเสธไม่ได้ว่าเงินคือปัจจัยที่จำเป็นของการดำรงชีวิต ที่มีความสำคัญกว่าปัจจัยสี่แบบดั้งเดิมเพราะเมื่อมีเงินย่อมสามารถจัดหาปัจจัยสี่ได้โดยง่าย แต่คนไทยส่วนใหญ่เข้าใจเรื่องเงินน้อยกว่าปัจจัยสี่ตัวอื่น ๆ โดยส่วนใหญ่รู้จักเพียงรูปลักษณ์ของเงินและวิธีการใช้เงินเท่านั้น

ซึ่งผลจากการใช้แนวทางการพัฒนาประเทศ เพื่อไปสู่ความทันสมัยเช่นนี้ได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงแก่สังคมไทยอย่างมากในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม สังคม และสิ่งแวดล้อม อีกทั้งกระบวนการของความเปลี่ยนแปลงมีความสลับซับซ้อนจนยากที่จะอธิบายในเชิงสาเหตุและผลลัพธ์ได้ เพราะการเปลี่ยนแปลงทั้งหมดต่างเป็นปัจจัยเชื่อมโยงซึ่งกันและกัน สำหรับผลของการพัฒนาในด้านบวกนั้น ได้แก่ การเพิ่มขึ้นของอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ความเจริญทางวัตถุ และสาธารณูปโภคต่าง ๆ ระบบสื่อสารที่ทันสมัย หรือการขยายปริมาณและกระจายการศึกษาอย่างทั่วถึงมากขึ้น แต่ว่ากระบวนการเปลี่ยนแปลงของสังคมได้เกิดผลลบติดตามมาด้วย เช่น การขยายตัวของรัฐเข้าไปในชนบท ได้ส่งผลให้ชนบทเกิดความอ่อนแอในหลายด้าน ทั้งการต้องพึ่งพิงตลาดและพ่อค้าคนกลางในการส่งสินค้าทุน ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ ระบบความสัมพันธ์แบบเครือญาติและการรวมกลุ่มกันตามประเพณี เพื่อการจัดการทรัพยากรที่เคยมีอยู่แต่เดิมแตกสลายลง ภูมิความรู้ที่เคยใช้แก้ปัญหาและสั่งสมปรับเปลี่ยนกันมาถูกสืบล้มและเริ่มสูญหายไปสิ่งสำคัญก็คือ ความพอเพียงในการดำรงชีวิต ซึ่งเป็นเงื่อนไขพื้นฐานที่ทำให้คนไทยสามารถพึ่งตนเอง และดำเนินชีวิตไปได้อย่างมีศักดิ์ศรี ภายใต้อำนาจและควมมีอิสระในการกำหนดชะตาชีวิตของตนเอง ความสามารถในการควบคุมและจัดการ เพื่อให้ตนเองได้รับการสนองตอบต่อความต้องการต่าง ๆ รวมทั้งความสามารถในการจัดการปัญหาต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง ซึ่งทั้งหมดนี้ถือว่าเป็น

ศักยภาพพื้นฐานที่คนไทยและสังคมไทยเคยมีอยู่แต่เดิม ต้องถูกกระทบกระเทือน ซึ่งวิกฤตเศรษฐกิจจากปัญหาฟองสบู่และปัญหาความอ่อนแอของชนบท รวมทั้งปัญหาอื่น ๆ ที่เกิดขึ้น ล้วนแต่เป็นข้อพิสูจน์และยืนยันปรากฏการณ์นี้ได้เป็นอย่างดี (มูลนิธิชัยพัฒนา. 2561)

ปัญหาวิกฤตฟองสบู่ปี 2540 ถือเป็น “จุดเปลี่ยนครั้งใหญ่ของไทย” ที่ผลักดันให้เกิดการปฏิรูปเพื่อวางโครงสร้างเชิงสถาบันและพัฒนาให้เข้มแข็งเป็นลำดับ บทเรียนสำคัญที่ไทยได้รับจากวิกฤตปี 2540 นำไปสู่การปรับโครงสร้างเชิงสถาบัน (Institutional Reform) อย่างขนานใหญ่ และตลอด 20 ปีที่ผ่านมา ประเทศไทยได้ปรับโครงสร้างเชิงสถาบันอย่างต่อเนื่อง แต่ยังคงมีความท้าทายจากความเสี่ยงรูปแบบใหม่ ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต เศรษฐกิจไทยจึงควรสร้างภูมิคุ้มกันให้หลากหลายมิติมากขึ้นที่สำคัญคือ การปรับโครงสร้างเพื่อยกระดับศักยภาพเศรษฐกิจทั้งด้านแรงงานและประสิทธิภาพการผลิต ตลอดจนการส่งเสริมทัศนคติและค่านิยมตาม “หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” บนเงื่อนไขของการมีทั้ง “ความรู้คู่คุณธรรม” ในทุกภาคส่วนสังคม ทั้งในการดำเนินชีวิต การทำธุรกิจ และการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจ เพื่อให้เศรษฐกิจไทยสามารถยืนหยัดอยู่ได้ ท่ามกลางวัฏจักรเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป (เสาวณี จันทะพงษ์ และนิธิสาร พงศ์ปิยะไพบูลย์. 2560.)

กรุงเทพมหานคร เมืองหลวงของประเทศและเป็น “มหานคร” ที่เป็นศูนย์กลางความเจริญทุกด้าน โดยแนวนโยบายการพัฒนาในระดับประเทศของภาครัฐ มุ่งเน้นขยายการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ไปในเขตจังหวัดปริมณฑลใกล้เคียง 5 จังหวัด คือ นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ สมุทรสาคร และนครปฐม เนื่องจากพื้นที่ของความเป็นเมืองหลวงและกิจกรรมต่าง ๆ มีความต่อเนื่องกันจนเรียกได้ว่าเป็นเมืองเดียวกันในทุกด้าน และมีการพัฒนาจนเป็นฐานเศรษฐกิจหลักของประเทศ ทั้งการเป็นศูนย์บริหารทางเศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรม ตลอดจนการติดต่อกับนานาชาติมาโดยตลอดจนพัฒนาเป็นศูนย์กลางด้านเศรษฐกิจและการค้า การบริการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ถูกจัดลำดับให้เป็นมหานครที่มีขนาดใหญ่อันดับที่ 15 ของโลก อีกทั้งยังเป็นศูนย์กลางทางการเงินนานาชาติที่ใหญ่ที่สุดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ส่งผลให้กรุงเทพฯ และปริมณฑลมีบทบาทหรือสัดส่วนในการผลิตถึงร้อยละ 51 ของผลผลิตรวมของประเทศ และในอนาคตจะเป็นศูนย์กลางการส่งเสริมเศรษฐกิจการค้าของประเทศให้สามารถเปิดเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจนานาชาติ

สำนักงานสถิติแห่งชาติได้รายงานตัวเลขรายได้และรายจ่ายภาคครัวเรือนไทยที่พบว่า ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2556 - พ.ศ. 2560 รายได้ครัวเรือนโดยรวมทั้งประเทศเพิ่มขึ้น 31 บาทต่อเดือน แต่เมื่อพิจารณาลงลึกเป็นรายจังหวัดกลับพบว่า มีถึง 37 จังหวัด ที่รายได้ภาคครัวเรือนลดลง โดยเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2558 ที่มีเพียง 34 จังหวัด โดยเฉพาะครัวเรือนในกรุงเทพมหานครมีรายได้ในปี พ.ศ. 2558 ลดลง 3,619 บาทต่อเดือน เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2556 ส่วนในปี พ.ศ. 2560 รายได้ครัวเรือนกรุงเทพมหานครเพิ่มขึ้น 136 บาท ทำให้รายได้เฉลี่ยของกรุงเทพมหานครยังคงต่ำกว่ารายได้ที่เคย

ได้รับในปี พ.ศ. 2556 นอกจากนั้น เมื่อพิจารณาค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของครัวเรือนกลับพบว่าเพิ่มขึ้นสวนทางกับรายได้ ทำให้ช่วง 4 - 5 ปีที่ผ่านมา เปอร์เซนต์ค่าใช้จ่ายต่อรายได้ของครัวเรือนเพิ่มมากขึ้น ซึ่งเชื่อว่าเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้หนี้สินครัวเรือนสูงขึ้น และถือว่าเป็นสถิติสูงสุดในรอบ 10 ปี

จากประเด็นดังกล่าวข้างต้น จึงทำให้คณะผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร ซึ่งถือว่าเป็นกลุ่มผู้มีศักยภาพของประเทศ เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมพฤติกรรมการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตให้เกิดขึ้นแก่ผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ทำให้สามารถช่วยลดปัญหาสังคม ลดปัญหาเศรษฐกิจภาคครัวเรือน และสร้างเสถียรภาพแก่ระบบการเงินของประเทศไทยในระยะยาวสืบต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่ส่งผลต่อความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่ส่งผลต่อการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร จำนวน 5,214,359 คน ข้อมูล ปี พ.ศ. 2559 (สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล. 2559)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร จำนวน 540 คน ประเมินขนาดตัวอย่างด้วยสูตร Yamane/ (ยานินทร์ ศิลป์จารุ, 2547) ณ ระดับความเชื่อมั่น 95 % เลือกตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multistage random sampling)

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) คือ ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และภูมิลำเนาเดิม
2. ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่
 - 2.1 ความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
 - 2.2 การใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต

สมมติฐานการวิจัย

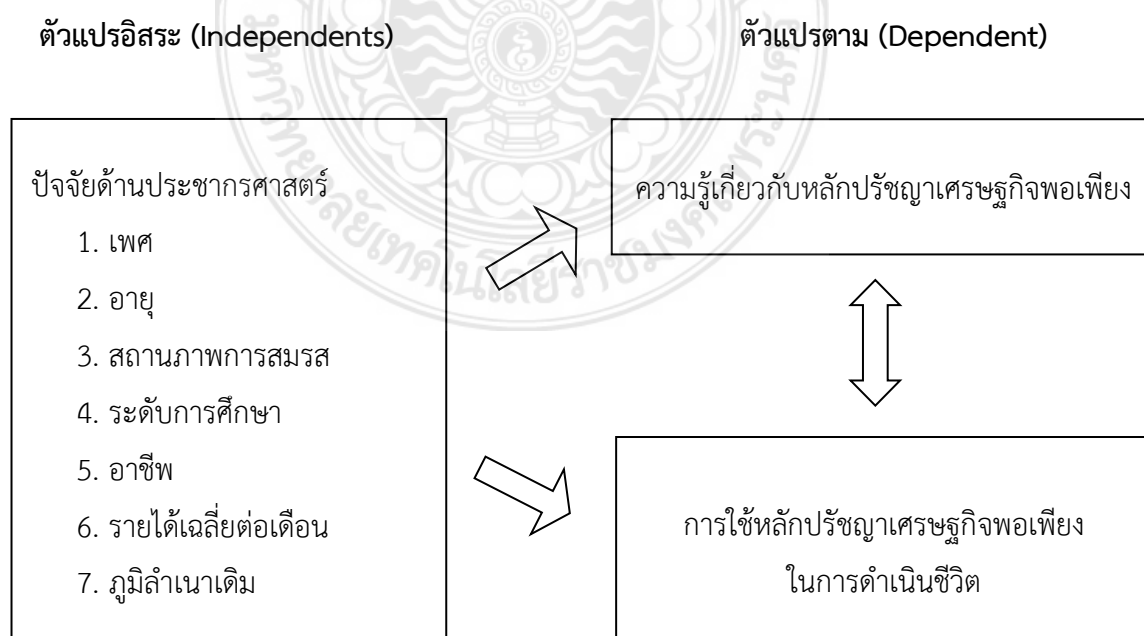
จากการศึกษาทำให้กำหนดสมมติฐานการวิจัยได้ ดังนี้

1. มีปัจจัยด้านประชากรศาสตร์อย่างน้อย 1 ด้าน ส่งผลต่อความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร
2. มีปัจจัยด้านประชากรศาสตร์อย่างน้อย 1 ด้าน ส่งผลต่อการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร
3. ความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร

กรอบแนวความคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำให้สรุปกรอบแนวความคิดในการวิจัยได้ดังนี้

กรอบแนวความคิด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. หน่วยงานกรุงเทพมหานครสามารถนำผลการวิจัยที่ได้เป็นแนวทางในการส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม
2. รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางด้านเศรษฐกิจสามารถนำผลการวิจัยที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตให้ประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น
3. หน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำผลการวิจัยที่ได้ไปใช้ต่อยอดการวิจัยเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของประชากรไทย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง หลักปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชฯ ทรงมีพระราชดำรัส ชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทย อันประกอบด้วย ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันที่ดี เงื่อนไขความรู้ และเงื่อนไขคุณธรรม
2. ความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง ระดับความรู้ของผู้มีงานทำใน กรุงเทพมหานครเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันที่ดี เงื่อนไขความรู้ และเงื่อนไขคุณธรรม
3. การใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต หมายถึง วิถีชีวิตของผู้มีงานทำใน กรุงเทพมหานคร ในการนำองค์ประกอบและเงื่อนไขของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำรงชีวิต โดยการใช้จ่ายอย่างพอประมาณ เดินทางสายกลาง มีความพอดี และพอเพียงกับตนเอง ครอบครัวและชุมชน รู้จักการพึ่งพาตนเองไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน มีความเอื้ออารีต่อกัน และรู้จักการนำทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิตประจำวัน
4. ความพอประมาณ หมายถึง การรู้จักประมาณตนเองพอใจในสิ่งที่มีอยู่ โดยไม่เบียดเบียน ไม่สร้างความเดือดร้อนให้ตนเองและผู้อื่น ไม่ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย หรือทำตามแฟชั่นจนเกินฐานะของตน และมีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า
5. ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับความพอเพียงในการใช้จ่ายหรือการดำเนินชีวิตจะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง และคำนึงถึงผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำอย่างรอบคอบ

6. ระบบภูมิคุ้มกันในตัว หมายถึง การมีความรู้และการเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบ และการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต รู้จักการออมเงินเพื่อใช้ในยามฉุกเฉิน หลีกเลี่ยงสิ่งเสพติด และการพนันทุกชนิด

7. เจื้อนไขความรู้ หมายถึง การแสวงหาความรู้เกี่ยวกับวิชาการ การประกอบสัมมาชีพและการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ อย่างรอบด้าน และนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาความเชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผนการดำเนินชีวิต

8. เจื้อนไขคุณธรรม หมายถึง การตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ โดยมีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความอดทน ขยันหมั่นเพียร รู้จักแบ่งปันไม่เอาัดเอาเปรียบผู้อื่น ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

9. เพศ หมายถึง ลักษณะทางกายภาพของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่ได้รับการสุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกเป็น เพศชาย และเพศหญิง

10. อายุ หมายถึง อายุของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่ได้รับการสุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกเป็น ต่ำกว่า 35 ปี อายุ 35 - 50 ปี และ มากกว่า 50 ปี

11. สถานภาพการสมรส หมายถึง สถานภาพการสมรสของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่ได้รับการสุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกเป็น โสด สมรส และหม้าย/หย่าร้าง

12. ระดับการศึกษา หมายถึง การศึกษาขั้นสูงสุดของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่ได้รับการสุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกเป็น ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี

13. อาชีพ หมายถึง อาชีพของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่ได้รับการสุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกเป็นเจ้าของธุรกิจ/ อาชีพอิสระ พนักงานบริษัทเอกชน และพนักงานรัฐวิสาหกิจ/ข้าราชการ

14. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน หมายถึง รายได้เฉลี่ยทั้งหมดต่อเดือนของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่ได้รับการสุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกเป็น ต่ำกว่า 35,000 บาท 35,000 – 50,000 บาท และมากกว่า 50,000 บาท

15. ภูมิภาคเนาเดิม หมายถึง ถิ่นกำเนิดของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่ได้รับการสุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกเป็น ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก ภาคตะวันตก และภาคใต้

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง “การใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร” คณะผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าในหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

ตอนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต

ตอนที่ 3 แนวคิดเกี่ยวกับการแบ่งภูมิภาคของประเทศไทย

ตอนที่ 4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (มูลนิธิชัยพัฒนา)

จุดเริ่มต้นแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง

ผลจากการใช้แนวทางการพัฒนาประเทศไปสู่ความทันสมัย ได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงแก่สังคมไทยอย่างมากในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม สังคมและสิ่งแวดล้อม อีกทั้งกระบวนการของความเปลี่ยนแปลง มีความสลับซับซ้อนจนยากที่จะอธิบายในเชิงสาเหตุและผลลัพธ์ได้ เพราะการเปลี่ยนแปลงทั้งหมดต่างเป็นปัจจัยเชื่อมโยงซึ่งกันและกัน

สำหรับผลของการพัฒนาในด้านบวกนั้น ได้แก่ การเพิ่มขึ้นของอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ความเจริญทางวัตถุ และสาธารณูปโภคต่าง ๆ ระบบสื่อสารที่ทันสมัย หรือการขยายปริมาณและกระจายการศึกษาอย่างทั่วถึงมากขึ้น แต่ผลด้านลบเหล่านี้ส่วนใหญ่กระจายไปถึงคนในชนบทหรือผู้ด้อยโอกาสในสังคมน้อย

แต่ว่ากระบวนการเปลี่ยนแปลงของสังคมได้เกิดผลลบติดตามมาด้วย เช่น การขยายตัวของรัฐเข้าไปในชนบท ได้ส่งผลให้ชนบทเกิดความอ่อนแอในหลายด้าน ทั้งการต้องพึ่งพิงตลาดและพ่อค้าคนกลางในการส่งสินค้าทุน ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ ระบบความสัมพันธ์แบบเครือญาติ และการรวมกลุ่มกันตามประเพณี เพื่อการจัดการทรัพยากรที่เคยมีอยู่แต่เดิมแตกสลายลง ภูมิความรู้ที่เคยใช้แก้ปัญหาและสั่งสมปรับเปลี่ยนกันมาถูกกลืนเริ่มสูญหายไปสิ่งสำคัญ ก็คือ ความพอเพียงในการดำรงชีวิต ซึ่งเป็นเงื่อนไขพื้นฐานที่ทำให้คนไทยสามารถพึ่งตนเอง และดำเนินชีวิตไปได้อย่างมีศักดิ์ศรีภายใต้อำนาจ และความมีอิสระในการกำหนดชะตาชีวิตของตนเอง ความสามารถในการควบคุมและจัดการเพื่อให้ตนเองได้รับการสนองต่อความต้องการต่าง ๆ รวมทั้งความสามารถในการจัดการปัญหาต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง ซึ่งทั้งหมดนี้ถือว่าเป็นศักยภาพพื้นฐานที่คนไทยและสังคมไทยเคยมีอยู่แต่เดิมต้องถูกกระทบกระเทือน ซึ่งวิกฤตเศรษฐกิจจากปัญหาฟองสบู่และปัญหา

ความอ่อนแอของชนบท รวมทั้งปัญหาอื่น ๆ ที่เกิดขึ้น ล้วนแต่เป็นข้อพิสูจน์และยืนยันปรากฏการณ์นี้ได้เป็นอย่างดี

พระราชดำริว่าด้วยเศรษฐกิจพอเพียง

“เศรษฐกิจพอเพียง” เป็นแนวพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช ที่พระราชทานมานานกว่า 30 ปี เป็นแนวคิดที่ตั้งอยู่บนรากฐานของวัฒนธรรมไทย เป็นแนวทางการพัฒนาที่ตั้งบนพื้นฐานของทางสายกลางและความไม่ประมาท คำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันในตัวเอง ตลอดจนใช้ความรู้และคุณธรรม เป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตที่สำคัญจะต้องมี “สติ ปัญญา และความเพียร” ซึ่งจะนำไปสู่ “ความสุข” ในการดำเนินชีวิตอย่างแท้จริง

โดยทรงเตือนเรื่องการพออยู่พอกิน มาตั้งแต่ปี 2517 คือ เมื่อ 30 กว่าปีที่แล้ว ดังพระราชดำรัสที่ว่า

“...การพัฒนาประเทศจำเป็นต้องทำตามลำดับขั้น ต้องสร้างพื้นฐานคือ ความพอมี พอกิน พอใช้ของประชาชนส่วนใหญ่เบื้องต้นก่อน โดยใช้วิธีการและอุปกรณ์ที่ประหยัดแต่ถูกต้องตามหลักวิชาการ เมื่อได้พื้นฐานความมั่นคงพร้อมพอสมควรและปฏิบัติได้แล้ว จึงค่อยสร้างค่อยเสริมความเจริญ และฐานะทางเศรษฐกิจขั้นที่สูงขึ้นโดยลำดับต่อไป...” (18 กรกฎาคม 2517)

“...คนอื่นจะว่าอย่างไรก็ช่างเขา จะว่าเมืองไทยล้าสมัย ว่าเมืองไทยเชย ว่าเมืองไทยไม่มีสิ่งทันสมัยใหม่ แต่เราอยู่พอกิน และขอให้ทุกคนมีความปรารถนาที่จะให้เมืองไทย พออยู่พอกิน มีความสงบ และทำงานตั้งจิตอธิษฐานตั้งปณิธาน ในทางนี้ที่จะให้เมืองไทยอยู่แบบพออยู่พอกิน ไม่ใช่จะรุ่งเรืองอย่างยอด แต่ที่มีความพออยู่พอกิน มีความสงบ เปรียบเทียบกับประเทศอื่น ๆ ถ้าเรารักษาความพออยู่พอกินนี้ได้ เราก็จะยอดยิ่งยวดได้...” (4 ธันวาคม 2517)

พระบรมราโชวาทนี้ ทรงเห็นว่าแนวทางการพัฒนา ที่เน้นการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศเป็นหลักแต่เพียงอย่างเดียวอาจจะเกิดปัญหาได้ จึงทรงเน้นการมีพอกินพอใช้ของประชาชนส่วนใหญ่ในเบื้องต้นก่อน เมื่อมีพื้นฐานความมั่นคงพร้อมพอสมควรแล้ว จึงสร้างความเจริญและฐานะทางเศรษฐกิจให้สูงขึ้น ซึ่งหมายถึงแทนที่จะเน้นการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรม นำการพัฒนาประเทศ ควรที่จะสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจพื้นฐานก่อน นั่นคือ ทำให้ประชาชนในชนบทส่วนใหญ่พอกินพอกินก่อน เป็นแนวทางการพัฒนาที่เน้นการกระจายรายได้ เพื่อสร้างพื้นฐานและความมั่นคงทางเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ ก่อนเน้นการพัฒนาในระดับสูงขึ้นไป

แต่ทิศทางการพัฒนามิได้เปลี่ยนแปลง ดังพระราชดำรัสที่ว่า

“...เมื่อปี 2517 วันนั้นได้พูดถึงว่า เราควรปฏิบัติให้พอมีพอกิน พอมีพอกินนี้ก็แปลว่า เศรษฐกิจพอเพียงนั่นเอง ถ้าแต่ละคนมีพอมีพอกินก็ใช้ได้ ยิ่งถ้าทั้งประเทศพอมีพอกินก็ยิ่งดี และ ประเทศไทยเวลานั้นก็เริ่มจะเป็นไม่พอมีพอกิน บางคนก็มีมาก บางคนก็ไม่มีเลย...” (4 ธันวาคม 2541)

พระราชดำรัสที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชา พระราชทานพระบรมราโชวาท เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง โดยทรงมีพระราชดำรัสพระราชทานแก่ปวงชนชาวไทยในวาระต่าง ๆ ดังนี้

“...เศรษฐศาสตร์เป็นวิชาของเศรษฐกิจ การที่ต้องใช้รถไถต้องไปซื้อ เราต้องใช้ต้องหาเงินมา สำหรับซื้อน้ำมันสำหรับรถไถ เวลารถไถเก่าเราต้องยิ่งซ่อมแซม แต่เวลาใช้นั้นเราก็ต้องป้อนน้ำมันให้เป็นอาหาร เสร็จแล้วมันคายควัน ควันเราสูดเข้าไปแล้วก็ปวดหัว ส่วนควายเวลาเราใช้เราก็ต้องป้อนอาหาร ต้องให้หญ้าให้อาหารมันกิน แต่วามันคายออกมา ที่มันคายออกมากก็เป็นปุ๋ย แล้วก็ใช้ได้สำหรับ ให้ที่ดินของเราไม่เสีย...”

พระราชดำรัส เนื่องในพระราชพิธีพืชมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ
ณ ศาลาดุสิดาลัย วันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๒๙

“...เราไม่เป็นประเทศร่ำรวย เรามีพอสมควร พออยู่ได้ แต่ไม่เป็นประเทศที่ก้าวหน้าอย่างมาก เราไม่อยากจะเป็นประเทศก้าวหน้าอย่างมาก เพราะถ้าเราเป็นประเทศก้าวหน้าอย่างมากก็จะมี แต่ถอยกลับ ประเทศเหล่านั้นที่เป็นประเทศอุตสาหกรรมก้าวหน้า จะมีแต่ถอยหลังและถอยหลังอย่าง น่ากลัว แต่ถ้าเรามีการบริหารแบบเรียกว่าแบบคนจน แบบที่ไม่ติดกับตำรามากเกินไป ทำอย่างมี สำนึกคี่นี้แหละคือเมตตา กัน จะอยู่ได้ตลอดไป...”

พระราชดำรัส เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา
ณ ศาลาดุสิดาลัย วันที่ 4 ธันวาคม 2534

“...ตามปกติคนเราชอบดูสถานการณ์ในทางดี ที่เขาเรียกว่าเล็งผลเลิศ ก็เห็นว่าประเทศไทย เรานี้ก้าวหน้าดี การเงินการอุตสาหกรรมการค้าดีมีกำไร อีกทางหนึ่งก็ต้องบอกว่าเรากำลังเสื่อมลงไป ส่วนใหญ่ทฤษฎีว่า ถ้ามีเงินเท่านั้น ๆ มีการกู้เท่านั้น ๆ หมายความว่าเศรษฐกิจก้าวหน้า แล้วก็ประเทศ ก็เจริญมีหวังว่าจะเป็นมหาอำนาจ ขอโทษเลยต้องเตือนเขาว่า จริงตัวเลขดี แต่ว่าถ้าเราไม่ระมัดระวัง ในความต้องการพื้นฐานของประชาชนนั้นไม่มีทาง...”

พระราชดำรัส เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา
ณ ศาลาดุสิดาลัย วันที่ 4 ธันวาคม 2536

“...เดี๋ยวนี้ประเทศไทยก็ยังอยู่ดีพอสมควรใช้คำว่า พอสมควร เพราะเดี๋ยวมีคนเห็นว่ามีคนจน คนเดือดร้อน จำนวนมากพอสมควร แต่ใช้คำว่าพอสมควรนี้ หมายความว่าตามอัตรา...”

พระราชดำรัส เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา
ณ ศาลาดุสิดาลัย วันที่ 4 ธันวาคม 2539

“...ที่เป็นห่วงนั้น เพราะแม้ในเวลา 2 ปี ที่เป็นปีกาญจนาภิเษกก็ได้เห็นสิ่งที่ทำให้เห็นได้ว่าประชาชนยังมีความเดือดร้อนมาก และมีสิ่งที่ควรแก้ไขและดำเนินการต่อไปทุกด้าน มีภัยจากธรรมชาติกระหน่ำ ภัยธรรมชาตินี้เราคงสามารถที่จะบรรเทาได้หรือแก้ไขได้ เพียงแต่ว่าต้องใช้เวลาพอใช้ มีภัยที่มาจากจิตใจของคน ซึ่งก็แก้ไขได้เหมือนกัน แต่ว่ายากกว่าภัยธรรมชาติ ธรรมชาตินั้นเป็นสิ่งนอกกายเรา แต่นิสัยใจคอของคนเป็นสิ่งที่อยู่ข้างใน อันนี้ก็เป็นอย่างหนึ่งที่ยากให้จัดการให้มีความเรียบร้อย แต่ก็ไม่หมดหวัง...”

พระราชดำรัส เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา
ณ ศาลาดุสิดาลัย วันที่ 4 ธันวาคม 2539

“...การจะเป็นเสือนั้นไม่สำคัญ สำคัญอยู่ที่เรามีเศรษฐกิจแบบพอมีพอกิน แบบพอมีพอกินนั้นหมายความว่า อุ่มชูตัวเองได้ให้มีพอเพียงกับตนเอง ความพอเพียงนี้ไม่ได้หมายความว่าทุกคนรอบครัวจะต้องผลิตอาหารของตัวเอง จะต้องทอผ้าใส่เองอย่างนั้นมันเกินไป แต่ว่าในหมู่บ้านหรือในอำเภอจะต้องมีความพอเพียงพอสมควร บางสิ่งบางอย่างผลิตได้มากกว่าความต้องการก็ขายได้ แต่ขายในที่ไม่ห่างไกลเท่าไร ไม่ต้องเสียค่าขนส่งมากนัก...”

พระราชดำรัส เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา
ณ ศาลาดุสิดาลัย วันที่ 4 ธันวาคม 2539

“...เมื่อปี 2517 วันนั้นได้พูดถึงว่า เราควรปฏิบัติให้พอมีพอกิน พอมีพอกินนี้ก็แปลว่าเศรษฐกิจพอเพียงนั่นเอง ถ้าแต่ละคนมีพอมีพอกินก็ใช้ได้ ยิ่งถ้าทั้งประเทศพอมีพอกินก็ยิ่งดี และประเทศไทยเวลานั้นก็เริ่มจะเป็นไม่พอมีพอกิน บางคนก็มีมาก บางคนก็ไม่มีเลย...”

พระราชดำรัส เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา
ณ ศาลาดุสิดาลัย วันที่ 4 ธันวาคม 2541

“...พอเพียง มีความหมายกว้างขวางยิ่งกว่านี้อีกคือคำว่าพอ ก็พอเพียงนี้ก็พอแค่นั้นเอง คนเราถ้าพอในความต้องการก็มีความโลภน้อย เมื่อมีความโลภน้อยก็เบียดเบียนคนอื่นน้อย ถ้าประเทศใดมีความคิดอันนี้ มีความคิดว่าทำอะไรต้องพอเพียงหมายความว่า พอประมาณ ซื่อตรง ไม่โลภอย่างมาก คนเราก็อยู่เป็นสุข พอเพียงนี้อาจจะมี มีมากอาจจะมีของหรูหราก็ได้ แต่ว่าต้องไม่ไปเบียดเบียนคนอื่น...”

พระราชดำรัส เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา
ณ ศาลาดุสิดาลัย วันที่ 4 ธันวาคม 2541

“...ไฟดับถ้ามีความจำเป็นหากมีเศรษฐกิจพอเพียงแบบไม่เต็มที เรามีเครื่องปั่นไฟที่ใช้ปั่นไฟ หรือถ้าขั้นโบราณว่ามีดก็จุดเทียน คือมีทางที่จะแก้ปัญหาเสมอ ฉะนั้นเศรษฐกิจพอเพียงก็มีเป็นขั้น ๆ แต่จะบอกว่าเศรษฐกิจพอเพียงนี้ ให้พอเพียงเฉพาะตัวเองร้อยเปอร์เซ็นต์นี่เป็นสิ่งทำไม่ได้ จะต้องมีการแลกเปลี่ยน ต้องมีการช่วยกัน ถ้ามีการช่วยกัน แลกเปลี่ยนกัน ก็ไม่ใช่พอเพียงแล้ว แต่ว่าพอเพียงในทฤษฎีในหลวงนี้ คือให้สามารถที่จะดำเนินงานได้...”

พระราชดำรัส เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา
ณ ศาลาดุสิดาลัย วันที่ 23 ธันวาคม 2542

“...โครงการต่าง ๆ หรือเศรษฐกิจที่ใหญ่ ต้องมีความสอดคล้องกันดีที่ไม่ใช่เหมือนทฤษฎีใหม่ที่ใช้ที่ดินเพียง 15 ไร่ และสามารถที่จะปลูกข้าวพอกินกิจการนี้ใหญ่กว่า แต่ก็ยังเป็นเศรษฐกิจพอเพียงเหมือนกัน คนไม่เข้าใจว่ากิจการใหญ่ ๆ เหมือนสร้างเขื่อนป่าสักก็เป็นเศรษฐกิจพอเพียงเหมือนกัน เขานี้กว่าเป็นเศรษฐกิจสมัยใหม่ เป็นเศรษฐกิจที่ห่างไกลจากเศรษฐกิจพอเพียง แต่ที่จริงแล้วเป็นเศรษฐกิจพอเพียงเหมือนกัน...”

พระราชดำรัส เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา
ณ ศาลาดุสิดาลัย วันที่ 23 ธันวาคม 2542

“...ฉันพูดเศรษฐกิจพอเพียงความหมายคือ ทำอะไรให้เหมาะสมกับฐานะของตัวเอง คือทำจากรายได้ 200-300 บาทขึ้นไป เป็นสองหมื่น สามหมื่นบาท คนชอบเอาคำพูดของฉัน เศรษฐกิจพอเพียงไปพูดกันเลอะเทอะ เศรษฐกิจพอเพียงคือ ทำเป็น Self-Sufficiency มันไม่ใช่ความหมายไม่ใช่แบบที่ฉันคิด ที่ฉันคิดคือเป็น Self-Sufficiency of Economy เช่น ถ้าเขาต้องการดูทีวี ก็ควรให้เขามีดู ไม่ใช่ไปจำกัดเขาไม่ให้ซื้อทีวีดู เขาต้องการดูเพื่อความสนุกสนาน ในหมู่บ้านไกล ๆ ที่ฉันไป เขามีทีวีดูแต่ใช้แบตเตอรี่ เขาไม่มีไฟฟ้า แต่ถ้า Sufficiency นั้น มีทีวีเขาฟุ่มเฟือย เปรียบเสมือนคนไม่มีสตางค์ไปตัดสุทใส่ และยังใส่เนคไทเวอร์ซาเซ อันนี้ก็เกินไป...”

พระตำหนักเปี่ยมสุข วังไกลกังวล
17 มกราคม 2544

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกๆระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในภายนอก ทั้งนี้ จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการ ทุกขั้นตอน และขณะเดียวกัน จะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับ ให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวางทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง จึงประกอบด้วยคุณสมบัติ ดังนี้

1. ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไป โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ เป็นต้น

2. ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ

3. ภูมิคุ้มกัน หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต

โดยมีเงื่อนไข ของการตัดสินใจและดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียง 2 ประการ ดังนี้

1. เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผนและความระมัดระวังในการปฏิบัติ

2. เงื่อนไขคุณธรรม ที่จะต้องเสริมสร้าง ประกอบด้วย มีความตระหนักใน คุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริตและมีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

ภาพที่ 1 ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของไทยในหลวงก้าวสู่สังคมโลก

ที่มาจาก <http://www.chaoprayanews.com/wp-content/uploads/2013/10/24dcc1.jpg>

ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต

ประเทศไทยกับเศรษฐกิจพอเพียง

เศรษฐกิจพอเพียง มุ่งเน้นให้ผู้ผลิตหรือผู้บริโภคพยายามเริ่มต้นผลิตหรือบริโภคภายใต้ขอบเขตข้อจำกัดของรายได้หรือทรัพยากรที่มีอยู่ไปก่อน ซึ่งก็คือ หลักในการลดการพึ่งพา เพิ่มขีดความสามารถในการควบคุมการผลิตได้ด้วยตนเอง และลดภาวะการเสี่ยงจากการไม่สามารถควบคุมระบบตลาดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เศรษฐกิจพอเพียง มิใช่หมายความถึงการกระเปียดกระเสียนจนเกินสมควร หากแต่อาจฟุ่มเฟือยได้เป็นครั้งคราวตามอัธยาศัย แต่คนส่วนใหญ่ของประเทศมักใช้จ่ายเกินตัว เกินฐานะที่หามาได้ เศรษฐกิจพอเพียง สามารถนำไปสู่เป้าหมายของการสร้างความมั่นคงในทางเศรษฐกิจได้ เช่น โดยพื้นฐานแล้วประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม เศรษฐกิจของประเทศจึงควรเน้นที่เศรษฐกิจการเกษตร เน้นความมั่นคงทางอาหาร เป็นการสร้างความมั่นคงให้เป็นระบบเศรษฐกิจในระดับหนึ่ง จึงเป็นระบบเศรษฐกิจที่ช่วยลดความเสี่ยง หรือความไม่มั่นคงทางเศรษฐกิจในระยะยาวได้ เป็นต้น

เศรษฐกิจพอเพียง สามารถประยุกต์ใช้ได้ในทุกระดับ ทุกสาขา ทุกภาคของเศรษฐกิจ ไม่จำเป็นต้องจำกัดเฉพาะแต่ภาคการเกษตรหรือภาคชนบท แม้แต่ภาคการเงิน ภาคอสังหาริมทรัพย์ และการค้า การลงทุนระหว่างประเทศ โดยมีหลักการที่คล้ายคลึงกันคือ เน้นการเลือกปฏิบัติอย่างพอประมาณ มีเหตุ มีผล และสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ตนเองและสังคม

การดำเนินชีวิตตามแนวพระราชดำริพอเพียง

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเข้าใจถึงสภาพสังคมไทย ดังนั้น เมื่อได้พระราชทานแนวพระราชดำริ หรือพระบรมราโชวาทในด้านต่าง ๆ จะทรงคำนึงถึงวิถีชีวิต สภาพสังคมของประชาชนด้วย เพื่อไม่ให้เกิดความขัดแย้งทางความคิด ที่อาจนำไปสู่ความขัดแย้งในทางปฏิบัติได้

แนวพระราชดำริในการดำเนินชีวิตแบบพอเพียง

1. ยึดความประหยัด ตัดทอนค่าใช้จ่ายในทุกด้าน ลดละความฟุ่มเฟือยในการใช้ชีวิต
2. ยึดถือการประกอบอาชีพด้วยความถูกต้อง ซื่อสัตย์สุจริต
3. ละเลิกการแก่งแย่งผลประโยชน์และแข่งขันกันในทางการค้าแบบต่อสู้กันอย่างรุนแรง
4. ไม่หยุดนิ่งที่จะหาทางให้ชีวิตหลุดพ้นจากความทุกข์ยาก ด้วยการขวนขวายใฝ่หาความรู้ให้มีรายได้เพิ่มพูนขึ้น จนถึงขั้นพอเพียงเป็นเป้าหมายสำคัญ
5. ปฏิบัติตนในแนวทางที่ดี ลดละสิ่งชั่ว ประพฤติตนตามหลักศาสนา

หลักเศรษฐกิจพอเพียงกับการวางแผนการเงินของคนไทย

จากข้อมูลที่ผ่านมาแล้ว จะเห็นว่าหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่พระองค์ได้พระราชทานไว้กับปวงชนชาวไทยนั้น แม้ว่าพระองค์จะเน้นที่ภาคเกษตรกรรมเป็นหลัก เพราะอยากให้คนส่วนใหญ่ของประเทศมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจเสียก่อน แต่หลักเศรษฐกิจพอเพียงก็ยังสามารถมาประยุกต์ ใช้กับคนในทุก ๆ สาขาอาชีพได้เช่นกัน เพราะเป็นเน้นที่การพึ่งตนเองให้ได้เป็นหลัก

ดังนั้น จึงเรียกได้ว่าหลักเศรษฐกิจพอเพียง คือ พื้นฐานที่สำคัญของการจัดการในทุก ๆ อาชีพ ถ้าพิจารณาหลักเศรษฐกิจพอเพียงกับเรื่องวางแผนการเงิน จะยังเห็นได้ชัดเจนเลยว่า มันเป็นเรื่องเดียวกันเลยโดยเปรียบเทียบได้ดังนี้

1. ความพอประมาณ ก็คือการใช้จ่ายอย่างประหยัด ตามรายได้ที่เรามี อย่าใช้จ่ายเกินตัวอย่าเป็นหนี้ แต่ถ้ามีรายจ่ายเยอะก็ต้องหาเยอะตามไปด้วย ที่สำคัญคือ อย่าทำให้ต้องไปเบียดเบียนผู้อื่น เช่น ไปกู้คนอื่นมา และไม่สามารถใช้หนี้ได้ เป็นต้น
2. ความมีเหตุผล ก็เสริมข้อแรก คือ การจะใช้เงินนั้น มีเหตุผลที่ดีพอมั๊ย เช่น จะซื้อรถ เพื่ออะไร อะไรคือ Need หรือเป็น Want คืออยากได้มากกว่า แต่ก็ไม่ได้หมายความว่า จะรวยไม่ได้ สรุปคือ ถ้ามีเหตุผลอยากใช้เงินซื้ออะไรก็ต้องหารายได้ให้มากพอนั่นเอง
3. มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ข้อนี้จะตรงกับความไม่ประมาทในการใช้ชีวิต ซึ่งถ้าเป็นเรื่องการเงินก็ได้แก่การจัดการความเสี่ยงทั้งหลาย เช่น รถ บ้าน เรามีประกันเพียงพอมั๊ย หรือถ้าเจ็บป่วยเป็นโรค

ร้ายแรงหรือโรคมะเร็ง เรารับมือไหวมั๊ยหรือใครจะช่วยเรา รวมไปถึงการมีเงินสำรองฉุกเฉินที่มากพอ เพราะหากตกงานกะทันหัน เรามีเงินเตรียมไว้กี่เดือน รวมไปถึงเรื่องความขยันก็ได้ เช่น ช่วงที่เราอายุน้อย ๆ ก็ต้องรับทำงานหาเงินเยอะ ๆ เพื่อเตรียมเงินไว้ใช้ในยามเกษียณอย่างเพียงพอ ก็ถือเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันของเราก็ได้ หรือใครที่เป็นนักลงทุน ก็อาจต้องศึกษาสินค้าการเงินนั้นให้ดี เพราะถ้าเรามีความรู้มาก เราก้ถือว่าเรามีภูมิคุ้มกันมาก หรืออาจจะมองเป็นการกระจายการลงทุน Asset Allocation ก็ได้ ก็ถือว่าเป็นการกระจายความเสี่ยง ซึ่งก็เป็นการลดความเสี่ยงในการลงทุน ก็เท่ากับว่าเรามีภูมิคุ้มกันด้านการเงินมากขึ้นไปด้วย เป็นต้น

ส่วน 2 เจื่อนไซ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการมีความรู้ และมีคุณธรรม ถ้าเป็นมุมมองด้านวางแผนการเงินก็คือ การมีความรู้ในเรื่องที่ลงทุนอย่างดีพอ รวมไปถึงมีความรู้ในการหารายได้เพิ่มขึ้นด้วย ซึ่งต้องมีพร้อมด้วยคุณธรรม ไมโกง ไม่เอาเปรียบผู้อื่น ซึ่งถ้าทำได้แบบนี้รับรองว่าสถานะทางการเงินของคนไทยทุกคนต้องแข็งแรงอย่างยั่งยืนแน่นอน <https://aommoney.com/stories/kevindaddy/>

แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ปรัชญาเศรษฐกิจที่ทำได้จริง

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นกรอบแนวคิดซึ่งมุ่งให้ทุกคนสามารถพึ่งพาตัวเองได้ รวมถึงการพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นจนเกิดความยั่งยืน คำว่า พอเพียง คือ การดำเนินชีวิตแบบทางสายกลาง โดยตั้งอยู่บนหลักสำคัญสามประการ คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันที่ดี

1. ความพอประมาณ คือ การดำรงชีวิตให้เหมาะสม ซึ่งเราควรจะมี ความพอประมาณทั้งการหารายได้ และพอประมาณในการใช้จ่าย ความพอประมาณในการหารายได้ คือ ทำงานหารายได้ด้วยช่องทางสุจริต ทำงานให้เต็มความสามารถ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ส่วนความพอประมาณในการใช้จ่าย หมายถึง การใช้จ่ายให้เหมาะสมกับฐานะความเป็นอยู่ ไม่ใช่จ่ายฟุ่มเฟือยหรือใช้จ่ายเกินตัว และในขณะเดียวกัน ก็ใช้จ่ายในการดูแลตนเองและครอบครัวอย่างเหมาะสมไม่อยู่อย่างลำบาก และผิดเคืองจนเกินไป

2. ความมีเหตุผล ไม่ว่าจะเป็นการทำธุรกิจหรือการดำรงชีวิตประจำวัน เราจำเป็นต้องมีการตัดสินใจตลอดเวลา ซึ่งการตัดสินใจที่ดีควรตั้งอยู่บนการไตร่ตรองถึงเหตุ รวมทั้งคำนึงถึงผลที่อาจตามมาจากการตัดสินใจอย่างรอบคอบ ไม่ใช่ตัดสินใจตามอารมณ์ หรือจากสิ่งที่คนอื่นบอกมาโดยปราศจากการวิเคราะห์

3. การมีภูมิคุ้มกันที่ดี คือ การเตรียมตัวให้พร้อมรับกับความเปลี่ยนแปลง ในโลกที่ไม่มีอะไรแน่นอน ทั้งสภาพลม ฟ้า อากาศที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการทำเกษตร การเปลี่ยนแปลงในบริษัทคู่ค้า การเลิกจ้างพนักงานในบริษัทใหญ่ หรือแม้แต่ความไม่แน่นอนของสถานการณ์ทั้งในและต่างประเทศที่มีผลต่อการลงทุน เราจึงจำเป็นต้องเรียนรู้ที่จะดำรงอยู่ได้ด้วยการพึ่งพาตนเอง และตั้งอยู่ในความไม่ประมาท

อยู่เสมอ เช่น เตรียมแผนสำรองสำหรับแต่ละสถานการณ์ การมีรายได้หลายทางเพื่อลดความเสี่ยงในวันที่ถูกเลิกจ้าง หรือการกระจายความเสี่ยงในการลงทุน เป็นต้น

โดยการดำรงชีวิตตามหลักการทั้ง 3 ข้อนั้น จำเป็นต้องมีความรู้และคุณธรรมประกอบด้วยความรู้ช่วยสร้างภูมิคุ้มกันที่เหมาะสม เช่น ความรู้ในการประกอบวิชาชีพช่วยให้ธุรกิจและการงานเจริญก้าวหน้า หรือความรู้ในการลงทุนช่วยสร้างภูมิคุ้มกันให้เงินลงทุน ทั้งนี้ ความรู้และประสบการณ์จะช่วยทำให้เราตัดสินใจได้อย่างเป็นเหตุเป็นผล ถึงแม้ว่า พื้นฐานความคิดและประสบการณ์ที่แตกต่างกัน อาจทำให้เหตุผลของแต่ละคนนั้นแตกต่างกัน แต่หากทุกคนยึดมั่นอยู่ในหลักคุณธรรม ก็จะทำให้การอยู่ร่วมกันในสังคมเป็นไปอย่างสงบสุข เป็นต้น

จะเห็นได้ว่า การพึ่งพาตัวเองได้เป็นเพียงส่วนเริ่มต้นของการพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง โดยเมื่อทุกคนสามารถดูแลตัวเองและครอบครัวได้แล้ว ขั้นต่อไปอาจทำการพัฒนาธุรกิจ โดยมีการรวมกลุ่มกันในวิชาชีพเดียวกัน เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในการรวมกลุ่มกันนั้น ไม่จำกัดเฉพาะการรวมกลุ่มของชาวบ้าน เกษตรกรในรูปของสหกรณ์ การทำงานในเมืองก็สามารถมีการรวมกลุ่มกันได้ เช่น การแบ่งปันความรู้ ประสบการณ์ในการทำธุรกิจของกลุ่มอุตสาหกรรมเดียวกัน การแลกเปลี่ยนแนวคิดการลงทุน เพื่อเป็นการต่อยอดความรู้ รวมไปถึงจนถึงการแบ่งปันความช่วยเหลือส่งกลับคืนสู่สังคม ไปสู่กลุ่มที่ยังต้องการความช่วยเหลืออยู่ เช่น กิจกรรมจิตอาสา เพื่อสร้างสังคมที่เข้มแข็งและอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข เป็นต้น <https://www.krungsri.com>

การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำรงชีวิต

การนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้นั้น ขั้นแรกต้องยึดหลัก “พึ่งตนเอง” คือ พยายามพึ่งตนเองให้ได้ก่อน ในแต่ละครอบครัวมีการบริหารจัดการอย่างพอดี ประหยัดไม่ฟุ่มเฟือย สมาชิกในครอบครัวแต่ละคนต้องรู้จักตนเอง เช่น ข้อมูล รายรับ-รายจ่าย ในครอบครัวของตนเองสามารถรักษาระดับการใช้จ่ายของตนไม่ให้เกินนี้ และรู้จักตั้งศักยภาพในตัวเองในเรื่องของปัจจัยสี่ได้ในระดับหนึ่ง เป็นต้น

การพัฒนาตนเองให้สามารถ “อยู่ได้อย่างพอเพียง” คือ ดำเนินชีวิตโดยยึด หลักทางสายกลาง ให้อยู่ได้อย่างสมดุล คือ มีความสุขที่แท้ไม่รู้สึกขาดแคลนจนต้องเบียดเบียนตนเอง หรือดำเนินชีวิตอย่างเกินพอดีจนต้องเบียดเบียนผู้อื่น หรือเบียดเบียนสิ่งแวดล้อม โดย

1. ยึดหลัก พออยู่ พอกิน พอใช้
2. ยึดความประหยัด ตัดทอนค่าใช้จ่าย ลดความฟุ่มเฟือยในการดำรงชีพ
3. ยึดถือการประกอบอาชีพด้วยความถูกต้องและสุจริต
4. ละเลิกการแก่งแย่งผลประโยชน์และแข่งขันในการค้าขาย
5. มุ่งเน้นหาข่าวหาปลา ก่อนมุ่งเน้นหาเงินหาทอง

6. ทำมาหากินก่อนทำมาค้าขาย
7. ภูมิปัญญาชาวบ้านและที่ดินทำกิน คือ ทูนทางสังคม
8. ตั้งสติที่มั่นคง ร่างกายที่แข็งแรง ปัญญาที่เฉียบแหลม นำความรู้ความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง

เพื่อปรับวิถีชีวิตสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

แนวทางการใช้ชีวิตอย่างพอเพียง

1. เพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย
2. ฉลาดซื้อ ฉลาดใช้ จัดรายการของที่จำเป็นต้องซื้อ และเลือกซื้อสินค้าที่คุ้มค่าและมีประโยชน์
3. จัดบัญชีรายรับรายจ่ายอย่างสม่ำเสมอ
4. มีเป้าหมายในการออม จากนั้นจึงกำหนดรายจ่ายในแต่ละวัน แล้วจึงประหยัดรายจ่ายด้วยการจ่ายน้อยกว่าหรือเท่ากับเป้าหมายที่กำหนดไว้ ที่มา : <http://www.maree.ac.th>

ผลจากการดำเนินชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

การดำเนินการพัฒนาตนเองโดยยึดหลักตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจักนำไปสู่

1. การดำรงชีวิตที่สมดุลมีความสุขตามอัตภาพ
2. การพัฒนาเศรษฐกิจของตนเองและประเทศชาติมั่นคง
3. การอยู่ร่วมกันในสังคมเกิดความเอื้ออาทรซึ่งกันและกัน

การนำเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

1. ด้านเศรษฐกิจ ไม่ใช่จ่ายเกินตัวไม่ลงทุนเกินขนาด คิดและวางแผนอย่างรอบคอบ มีภูมิคุ้มกันไม่เสี่ยงเกินไป เช่น ทำบัญชีรายรับรายจ่ายเพื่อที่จะจัดการการใช้จ่ายเงินได้อย่างเป็นระบบ เป็นต้น

2. ด้านจิตใจ มีจิตใจเข้มแข็ง มีจิตสำนึกที่ดี เอื้ออาทร เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว

3. ด้านสังคมและวัฒนธรรม ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน รู้ รัก สามัคคี สร้างความเข้มแข็งให้ครอบครัว และชุมชน รักษาเอกลักษณ์ ภาษา ภูมิปัญญา และวัฒนธรรมไทย

4. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รู้จักใช้และจัดการอย่างฉลาดและรอบคอบ ฟื้นฟูทรัพยากรเพื่อให้เกิดความยั่งยืนและคงอยู่ ชั่วลูกหลาน เช่น การใช้น้ำอย่างประหยัด ปิดไฟเมื่อไม่ใช้งาน ขึ้นลงชั้นเดียวใช้บันไดแทนลิฟท์

5. ด้านเทคโนโลยี รู้จักใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการและสภาพแวดล้อม พัฒนาเทคโนโลยีจากภูมิปัญญาชาวบ้าน ที่มา <http://www.fisheries.go.th>

ตอนที่ 3 แนวคิดเกี่ยวกับการแบ่งภูมิภาคของประเทศไทย

การแบ่งภูมิภาคของประเทศไทย

การแบ่งภูมิภาคมีประโยชน์ช่วยให้สามารถเข้าใจถึงลักษณะเฉพาะของแต่ละพื้นที่ได้ชัดเจนยิ่งขึ้นภายในกรอบของพื้นที่รวมทั้งหมด แต่การแบ่งภูมิภาคอาจทำให้เกิดความสับสนขึ้นได้เนื่องจากการแบ่งนั้นกระทำได้หลายวิธี แล้วแต่วัตถุประสงค์ของการนำไปใช้ประโยชน์ และเกณฑ์ที่นำมาใช้ในการแบ่งก็จะแตกต่างกัน สุดแต่ว่าจะเป็นวิธีการของหน่วยงานใดหรือนักวิชาการสาขาใด สำหรับงานจัดทำอักษรานุกรมภูมิศาสตร์ไทยของราชบัณฑิตยสถาน ยึดถือตามการแบ่งภูมิภาคทางภูมิศาสตร์ของคณะกรรมการภูมิศาสตร์แห่งชาติภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ซึ่งได้เสนอขอความเห็นชอบต่อคณะรัฐมนตรีเมื่อ พ.ศ. 2520 การแบ่งดังกล่าวนี้ ได้อาศัยเกณฑ์ในด้านลักษณะภูมิประเทศเป็นสำคัญ แต่ก็ได้นำลักษณะทางด้านภูมิอากาศ วัฒนธรรมด้านเชื้อชาติ ภาษา และความเป็นอยู่ของผู้คนในท้องถิ่นมาเป็นส่วนประกอบในการพิจารณาด้วย ทั้งนี้ได้แบ่งประเทศไทยออกเป็น 6 ภูมิภาค ได้แก่

1. ภาคเหนือ มี 9 จังหวัด ได้แก่ เชียงราย น่าน พะเยา เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน แพร่ ลำพูน ลำปาง และอุตรดิตถ์
2. ภาคกลาง ประกอบด้วย กรุงเทพมหานคร และอีก 21 จังหวัด ได้แก่ พิษณุโลก พิจิตร สุโขทัย เพชรบูรณ์ กำแพงเพชร นครสวรรค์ ลพบุรี ชัยนาท อุทัยธานี สิงห์บุรี อ่างทอง สระบุรี พระนครศรีอยุธยา สุพรรณบุรี นครนายก ปทุมธานี นนทบุรี นครปฐม สมุทรปราการ สมุทรสาคร และสมุทรสงคราม
3. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มี 19 จังหวัด ได้แก่ หนองคาย นครพนม สกลนคร สุรินทร์ อุตรดิตถ์ หนองบัวลำภู เลย มุกดาหาร กาฬสินธุ์ ขอนแก่น อำนาจเจริญ ยโสธร ร้อยเอ็ด มหาสารคาม ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ ศรีสะเกษ และอุบลราชธานี
4. ภาคตะวันออก มี 7 จังหวัด ได้แก่ สระแก้ว ปราจีนบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง จันทบุรี และตราด
5. ภาคตะวันตก มี 5 จังหวัด ได้แก่ ตาก กาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์
6. ภาคใต้ มี 14 จังหวัด ได้แก่ ชุมพร ระนอง สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช กระบี่ ภูเก็ต พังงา พัทลุง ตรัง ปัตตานี สงขลา สตูล นราธิวาส และยะลา

นอกจากการแบ่งภูมิภาคทางภูมิศาสตร์ตามข้อเสนอของคณะกรรมการภูมิศาสตร์แห่งชาติแล้ว ยังมีหน่วยงานที่จัดแบ่งภูมิภาคของประเทศไทยที่สำคัญอีกหน่วยงานหนึ่งคือ คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติซึ่งได้แบ่งประเทศไทยออกเป็น 6 ภาค และมีขอบเขตของภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคใต้เหมือนกับภูมิภาคทางภูมิศาสตร์ แต่ขอบเขตของภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตกแตกต่างไปจากภูมิภาคทางภูมิศาสตร์ ดังนี้

1. ภาคเหนือ มี 17 จังหวัด ได้แก่ เชียงราย น่าน พะเยา เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน แพร่ ลำปาง ลำพูน ตาก อุตรดิตถ์ พิษณุโลก สุโขทัย เพชรบูรณ์ พิจิตร กำแพงเพชร นครสวรรค์ และ อุทัยธานี

2. ภาคกลาง มี 9 จังหวัด ได้แก่ ลพบุรี ชัยนาท สิงห์บุรี อ่างทอง สระบุรี พระนครศรีอยุธยา ปทุมธานี นนทบุรี และกรุงเทพมหานคร

3. ภาคตะวันออก มี 9 จังหวัด ได้แก่ สระแก้ว ปราจีนบุรี นครนายก ฉะเชิงเทรา สมุทรปราการ ชลบุรี ระยอง จันทบุรี และตราด

4. ภาคตะวันตก มี 8 จังหวัด ได้แก่ สุพรรณบุรี กาญจนบุรี นครปฐม สมุทรสาคร สมุทรสงคราม ราชบุรี เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์

ตอนที่ 5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วัน มีนรักรเือนเดช (2549) ได้ทำการศึกษาเรื่องการประยุกต์แนวคิดปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติของประชาชนที่เข้าร่วมโครงการชีวิตพอเพียงตามแนวพระราชดำริ โดยมี วัตถุประสงค์ของการศึกษาคือ 1) เพื่อศึกษาระดับของการประยุกต์แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติ ของประชาชนที่เข้าร่วมโครงการชีวิตพอเพียงตามแนวพระราชดำริ 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการ ประยุกต์แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติ ของประชาชนที่เข้าร่วมโครงการชีวิตพอเพียงตาม แนวพระราชดำริและ 3) เพื่อศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคในการประยุกต์แนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงไปปฏิบัติ ของประชาชนที่เข้าร่วมโครงการ ชีวิตพอเพียงตามแนวพระราชดำริ โดยใช แบบสอบถามจากประชาชน 3 เขต ประกอบด้วย เขตบางเขน เขตสะพานสูง และเขตมีนบุรี จำนวน 220 คน พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์แนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติของ ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการชีวิตพอเพียงตามแนวพระราชดำริ ได้แก่ ระดับการศึกษา สาขาวิชาที่จบ การศึกษา อาชีพ ตำแหน่งทางสังคม ประเภทของช่องทางารรับสื่อ ลักษณะของสื่อที่รับเป็นประจำ การรับรู้เกี่ยวกับโครงการชีวิตพอเพียงตามแนวพระราชดำริ การปฏิบัติตามโครงการชีวิตพอเพียงตาม แนวพระราชดำริ

หทัยรัตน์ อยู่รอด (2550) ได้ศึกษาเรื่อง “ทัศนคติของพนักงานต่อการนำแนวคิดปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิต กรณีศึกษา : บริษัท โจนส์ แลง ลาซาลล์ (ประเทศไทย) จำกัด” พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติต่อการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ ในการดำเนิน ชีวิต พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ รายได้ และระดับการศึกษาไม่มีผลต่อ ทัศนคติ ต่อการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิต ส่วนปัจจัยด้านอื่น ๆ ได้แก่ ความรู้ ความเข้าใจแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารแนวคิดปรัชญา เศรษฐกิจ พอเพียง ไม่มีผลต่อทัศนคติต่อการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิต

ศีลวัต ศรีสวัสดิ์ (2552) ได้ศึกษาเรื่อง ความรู้ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้ที่มีภูมิลำเนาในเขตกรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจและปัจจัยที่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องร่วมกันและเป็นแนวทางการเผยแพร่แนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มตัวอย่างคือผู้ที่มีภูมิลำเนาในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอายุไม่ต่ำกว่า 15 ปี จำนวน 400 ราย พบว่า ผู้ที่มีภูมิลำเนาในเขตกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่มีกnowledge ความรู้ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับปานกลาง โดยปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ได้แก่ อายุ สถานภาพสมรส ลักษณะครอบครัว สถานะของการอยู่อาศัย ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในกรุงเทพมหานคร ระดับการศึกษา พื้นฐานการศึกษา อาชีพ ประสบการณ์ทำงาน การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รายได้เฉลี่ยต่อเดือน การออมเงิน และการบริจาคทรัพย์เพื่อสาธารณประโยชน์ ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ได้แก่ เพศ ถิ่นที่กำเนิด ถิ่นที่เติบโต ศาสนา ความถี่ของการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การได้รับการอบรมความรู้ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ภาระหนี้สิน สถานภาพทางสังคม ประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง และการอาศัยในชุมชนที่นำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติ

จรัญ สุวรรณวงศ์ (2555) ได้วิจัยเรื่องยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการปฏิบัติตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการศูนย์การทหารม้าจังหวัดสระบุรี การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการศูนย์การทหารม้า จังหวัดสระบุรี 2) ศึกษาการปฏิบัติตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการศูนย์การทหารม้า จังหวัดสระบุรีและ 3) เพื่อเสนอยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการปฏิบัติตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการศูนย์การทหารม้าจังหวัดสระบุรีประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ ข้าราชการของศูนย์การทหารม้า จังหวัดสระบุรีจำนวน 1,226 คน กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้มี จำนวน 310 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือแบบสอบถาม ใช้สถิติวิเคราะห์ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า ผลการศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับ สูงมาก และ ผลการศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ชนะลักษณ์ ทัทมาลี (2555) ได้วิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตของครูสถานศึกษา ภาครัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการเขต 1 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการรับรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 2) ศึกษาการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตของครู

สถานศึกษาภาครัฐสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการเขต 1 3) เปรียบเทียบการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตของครูสถานศึกษาภาครัฐสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการเขต 1 จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และ 4) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตของครูสถานศึกษาภาครัฐสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการครูสถานศึกษาภาครัฐสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการเขต 1 จำนวน 198 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทำการวิเคราะห์โดยใช้ t-test สำหรับตัวแปรอิสระมี 2 กลุ่ม และใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) พบว่าปัจจัยด้านเพศมีการประยุกต์ใช้แตกต่างกันในด้านความพอประมาณ ผู้ที่มีสถานภาพโสดมีการประยุกต์ใช้สูงกว่าผู้ที่มีสถานภาพสมรส

กานดา เตชะชั้นหมาก (2556) ได้วิจัยเรื่องปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา และ 2) ศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการดำเนินชีวิต ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยการใช้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ทุกคณะ ทุกชั้นปี รวม 302 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา คือ จำนวน ความถี่ ร้อยละ ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ฐานนิยม ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมานโดยการหาค่าสหสัมพันธ์โดยวิธีการของเพียร์สัน พบว่า นักศึกษามีพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยภาพรวมอยู่ในระดับเกือบทุกครั้ง โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับเกือบทุกครั้งในทุกด้าน (ด้านอาหาร ด้านการแต่งกาย ด้านที่อยู่อาศัย ด้านการดูแลสุขภาพ และด้านเศรษฐกิจและการใช้จ่าย) และปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา 3 ปัจจัย ได้แก่ 1) จำนวนสมาชิกในครัวเรือนมีความสัมพันธ์เชิงปฏิฐานในระดับน้อยมาก 2) จำนวนเงินที่ได้รับเมื่อเทียบกับค่าใช้จ่ายต่อเดือนมีความสัมพันธ์เชิงปฏิฐานในระดับน้อยมาก และ 3) ความรู้เรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีความสัมพันธ์เชิงปฏิฐานในระดับน้อยมาก

ทิวเมฆ นาวาบุญนิยม (2558) ได้วิจัยเรื่องการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนปทุมอโศก จังหวัดนครปฐม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการรับรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงคุณภาพชีวิต และการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2) เปรียบเทียบการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและคุณภาพชีวิตกับการประยุกต์ใช้

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและ 4) ศึกษาแนวทางการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ บุคคลที่อาศัยอยู่ในชุมชนปทุมโมศก จำนวน 125 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบง่าย และผู้ให้ข้อมูลหลักจำนวน 10 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เชิงลึก การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์เนื้อหาพบว่า บุคคลที่อาศัยอยู่ในชุมชนปทุมโมศกที่มีเพศ อายุ การศึกษา สถานภาพในชุมชน ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนและประสบการณ์เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต่างกัน มีการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อรรวรรณ แก้วมาตย์ และคณะ (2558) ได้วิจัยเรื่องการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ของนักศึกษาภาคปกติ (คฤหัสถ์) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน จังหวัดขอนแก่น งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา ภาคปกติ (คฤหัสถ์) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน 2) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาภาคปกติ (คฤหัสถ์) มหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน โดยใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากกลุ่มประชากร 514 คน นำมาวิเคราะห์ประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) พบว่า การดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความพอประมาณ มีการดำเนินชีวิตอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.42$) ด้านการมีเหตุผล มีการดำเนินชีวิตอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.33$) ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวมีการดำเนินชีวิตอยู่ใน ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.25$) ด้านเงื่อนไขความรู้ มีการดำเนินชีวิตอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.36$) และด้านเงื่อนไขคุณธรรมมีการดำเนินชีวิตอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.14$)

สัณฑ์เพชร สายสรรพมงคล (2559) ได้ศึกษาเรื่องการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ในการดำเนินชีวิตของข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหาร งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษานำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหารและเพื่อนำเสนอรูปแบบการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหาร ผลการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมาก และการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวันของข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหารในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตตามปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล พบว่า การนำแนวคิด

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตแตกต่างกันตาม อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา รายได้และอายุงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.5 สำหรับการวิเคราะห์ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการ นำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล และด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว พบว่า ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงมีความสัมพันธ์กับการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล และด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ 0.5

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร” การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน คือ การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีรายละเอียดแต่ละขั้นตอนดังนี้

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร จำนวน 5,214,359 คน ข้อมูล ปี พ.ศ. 2559 (สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล. 2559)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร จำนวน 540 คน ประมาณขนาดตัวอย่างด้วย สูตร Yamane' (ธานินทร์ ศิลป์จารุ. 2547) ณ ระดับความเชื่อมั่น 95 % เลือกตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multistage random sampling)

การประมาณขนาดตัวอย่างผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร

ประมาณขนาดตัวอย่างด้วย สูตร Yamane' (ธานินทร์ ศิลป์จารุ. 2547) ณ ระดับความเชื่อมั่น 95 % ยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนได้ 5 %

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N แทน ขนาดของประชากร

e แทน ความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มตัวอย่างที่ยอมให้เกิดขึ้นได้

ผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร จำนวน 5,214,359 คน

$$\begin{aligned} n &= \frac{5,214,359}{1 + 5,214,359(0.05)^2} \\ &= 399.9693 \end{aligned}$$

ดังนั้น ขนาดตัวอย่างผู้ปฏิบัติงานทำในกรุงเทพมหานคร ที่ควรใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ อย่างน้อย 400 คน สำหรับงานวิจัยครั้งนี้เก็บข้อมูล 540 คน

การสุ่มตัวอย่าง

การสุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) เพื่อหาตัวแทนเขตในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการจับสลากเลือกเขตจากกลุ่มการปกครองของกรุงเทพมหานครแต่ละกลุ่มทั้ง 6 กลุ่มที่มีแบ่งเขตตามการบริหารงานของกรุงเทพมหานคร (ศูนย์ข้อมูลกรุงเทพมหานคร. 2561) ดังนี้

1. กลุ่มรัตนโกสินทร์ (วังหลวงเดิม) ประกอบด้วย 9 สำนักงานเขต ได้แก่ บางซื่อ ดุสิต พญาไท ราชเทวี ปทุมวัน พระนคร ป้อมปราบศัตรูพ่าย สัมพันธวงศ์ และบางรัก
 2. กลุ่มบูรพา ประกอบด้วย 9 สำนักงานเขต คือ ดอนเมือง หลักสี่ สายไหม บางเขน จตุจักร ลาดพร้าว บึงกุ่ม บางกะปิ และวังทองหลาง
 3. กลุ่มศรีนครินทร์ ประกอบด้วย 8 สำนักงานเขต คือ สะพานสูง มีนบุรี คลองสามวา หนองจอก ลาดกระบัง ประเวศ สวนหลวง และคันนายาว
 4. กลุ่มเจ้าพระยา ประกอบด้วย 9 สำนักงานเขต คือ ดินแดง ห้วยขวาง วัฒนา คลองเตย บางนา พระโขนง สาทร บางคอแหลม และ ยานนาวา
 5. กลุ่มกรุงธนใต้ ประกอบด้วย 8 สำนักงานเขต คือ บางขุนเทียน บางบอน จอมทอง ราษฎร์บูรณะ ทุ่งครุ ธนบุรี คลองสาน และบางแค
 6. กลุ่มกรุงธนเหนือ ประกอบด้วย 7 สำนักงานเขต คือ บางพลัด ตลิ่งชัน บางกอกน้อย บางกอกใหญ่ ภาษีเจริญ หนองแขม และทวีวัฒนา
- ได้ตัวแทนเขตในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. กลุ่มรัตนโกสินทร์ ได้แก่ เขตดุสิต และเขตราชเทวี
2. กลุ่มบูรพา ได้แก่ เขตจตุจักร และเขตลาดพร้าว
3. กลุ่มศรีนครินทร์ ได้แก่ เขตมีนบุรี และเขตลาดกระบัง
4. กลุ่มเจ้าพระยา ได้แก่ เขตบางนา และเขตสาทร
5. กลุ่มกรุงธนใต้ ได้แก่ เขตจอมทอง และเขตบางแค
6. กลุ่มกรุงธนเหนือ ได้แก่ เขตบางพลัด และเขตบางกอกน้อย

ขั้นที่ 2 ใช้การเลือกตัวอย่างแบบโควตา (Quota sampling) โดยจำแนกตัวอย่างจากกลุ่มตัวอย่าง 540 คน จำแนกเป็นสัดส่วนทั้ง 12 เขตที่สุ่มได้จากขั้นตอนที่ 1 ได้ตัวอย่างเขตละประมาณ 45 ตัวอย่าง

ขั้นที่ 3 ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) เพื่อกำหนดสถานที่ในเขตที่สุ่มได้ทั้ง 12 เขต เพื่อใช้เป็นสถานที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เช่น ห้างสรรพสินค้า ซูเปอร์มาร์เก็ต และบริษัทเอกชนต่าง ๆ ในแต่ละเขต

ขั้นที่ 4 ใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบตามสะดวก (Convenience sampling) โดยแจกแบบสอบถามในสถานที่กำหนดจากขั้นที่ 3 ของแต่ละเขตทั้ง 12 เขต แจกให้กับตัวอย่างซึ่งเป็นผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่ยินดีให้ข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในการดำเนินชีวิตของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร จำแนกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต

วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ

แบบสอบถามการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร จำแนกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นข้อคำถามปลายปิดแบบเลือกตอบ สอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และภูมิลำเนาเดิม

ตอนที่ 2 แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีลักษณะเป็นแบบทดสอบปรนัยแบบถูก - ผิด สอบถามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษานิยามศัพท์เฉพาะและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบวัดระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

2. ดำเนินการสร้างข้อคำถาม เพื่อวัดระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 10 ข้อ

3. นำแบบทดสอบวัดระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไปตรวจหาคุณภาพเบื้องต้นของแบบทดสอบ ได้แก่ ค่าความเที่ยงตรง (Validity) ของข้อคำถามด้วยการคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency; IOC) เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมด้านเนื้อหา จำนวนข้อคำถาม และภาษาที่ใช้เพื่อความเป็นปรนัยจากผู้ทรงคุณวุฒิ เลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC.) ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป (ภาคผนวก ข.) ได้จำนวนข้อคำถามทั้งสิ้น 10 ข้อ

4. กำหนดเกณฑ์การตรวจให้คะแนน แบบทดสอบวัดระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดให้ 0 คะแนน

5. นำแบบทดสอบวัดระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งผ่านการปรับปรุงและแก้ไขให้มีคุณภาพแล้วไปทำการทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้รับการสุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัย จำนวน 50 คน ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบทดสอบที่ได้ นำแบบทดสอบที่สมบูรณ์แล้ว ตรวจให้คะแนนและดำเนินการหาคุณภาพของแบบทดสอบ ได้แก่ ค่าความยากโดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย ค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างค่าคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบชุดนี้ โดยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1970) พบว่า แบบทดสอบวัดระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีค่าความยากระหว่าง 0.19 ถึง 0.82 มีค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) ระหว่าง 0.19 ถึง 0.58 และค่าความเชื่อมั่น มีค่า 0.72 (ภาคผนวก ข.)

6. กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายคะแนน ของแบบทดสอบวัดระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยคำนวณค่าพิสัยและจำแนกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

ช่วงคะแนน	การแปลความหมาย	
สูงกว่า 7	หมายถึง	ผู้ตอบมีความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในระดับสูง
4 – 7	หมายถึง	ผู้ตอบมีความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในระดับปานกลาง
ต่ำกว่า 4	หมายถึง	ผู้ตอบมีความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในระดับต่ำ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายปิดตามแนวลิเคิร์ท สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านระบบภูมิคุ้มกันในตัว ด้านเงื่อนไขความรู้ และด้านเงื่อนไขคุณธรรม มีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาวิทยานิพนธ์เฉพาะ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. ดำเนินการสร้างข้อคำถาม เพื่อวัดระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความพอประมาณ จำนวน 6 ข้อ ด้านความมีเหตุผล จำนวน 6 ข้อ ด้านระบบภูมิคุ้มกันในตัว จำนวน 6 ข้อ ด้านเงื่อนไขความรู้ จำนวน 6 ข้อ และด้านเงื่อนไขคุณธรรม จำนวน 6 ข้อ รวมทั้งสิ้น จำนวน 30 ข้อ

3. นำแบบสอบถามวัดระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต ดังกล่าวไปตรวจหาคุณภาพเบื้องต้นของแบบสอบถาม ได้แก่ ค่าความเที่ยงตรง (Validity) ของข้อคำถามด้วยการคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency; IOC) เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมด้านเนื้อหา จำนวนข้อคำถาม และภาษาที่ใช้เพื่อความเป็นปรนัยจากผู้ทรงคุณวุฒิ เลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC.) ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป (ภาคผนวก ข.) ได้จำนวนข้อคำถามทั้งสิ้น 30 ข้อ

4. กำหนดเกณฑ์การตรวจให้คะแนนแบบสอบถาม วัดระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต โดยมีการระบุคะแนนดังนี้

คะแนน	ความหมาย
5	หมายถึง ผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อคำถามนั้นมากที่สุด
4	หมายถึง ผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อคำถามนั้นมาก
3	หมายถึง ผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อคำถามนั้นปานกลาง
2	หมายถึง ผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อคำถามนั้นน้อย
1	หมายถึง ผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อคำถามนั้นน้อยที่สุด

5. นำแบบสอบถามวัดระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต ซึ่งได้ผ่านการปรับปรุงและแก้ไขให้มีคุณภาพแล้ว ไปทำการทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้รับการสุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 50 คน ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้ นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้ว ตรวจให้คะแนน และดำเนินการหาคุณภาพของแบบสอบถาม ได้แก่ ค่าอำนาจจำแนก โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างค่าคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามชุดนี้ ด้วยการคำนวณค่า

สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1970) พบว่า แบบสอบถามวัดระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต มีค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) 0.38 ถึง 0.88 และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค 0.95 (ภาคผนวก ข.) สรุปคุณภาพของแบบสอบถามวัดระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงคุณภาพของแบบสอบถามวัดระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต

แบบสอบถาม	ค่าอำนาจจำแนก	ค่าความเชื่อมั่น
1. ด้านความพอประมาณ	0.56 – 0.73	0.84
2. ด้านความมีเหตุผล	0.51 – 0.80	0.87
3. ด้านระบบภูมิคุ้มกันในตัว	0.38 – 0.73	0.85
4. ด้านเงื่อนไขความรู้	0.67 – 0.88	0.92
5. ด้านเงื่อนไขคุณธรรม	0.70 – 0.81	0.91
รวมทั้งฉบับ	0.38 – 0.88	0.95

6. กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายคะแนนของแบบสอบถาม เพื่อวัดระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2535)

ช่วงคะแนน	การแปลความหมาย
4.51 – 5.00	หมายถึง ผู้ตอบให้ความสำคัญกับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต ในระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง ผู้ตอบให้ความสำคัญกับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต ในระดับมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง ผู้ตอบให้ความสำคัญกับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต ในระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง ผู้ตอบให้ความสำคัญกับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต ในระดับน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง ผู้ตอบให้ความสำคัญกับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต ในระดับน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามจำนวน 600 ชุด (เพิ่มจากจำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยประมาณร้อยละ 50 เพื่อป้องกันความคลาดเคลื่อนที่อาจเกิดจากการเก็บรวบรวมข้อมูลได้น้อยกว่าจำนวนตัวอย่าง) แจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่าง ผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่ยินดีให้ข้อมูล ตามขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างที่กำหนด ครอบคลุมแบบสอบถามกลับคืน ได้แบบสอบถามกลับคืนมาและดำเนินการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม พบว่ามีแบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 540 ชุด คิดเป็นร้อยละ 90

2. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์การให้คะแนนที่ได้ระบุไว้ นำข้อมูลที่มีคุณภาพแล้วดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยตัวสถิติต่าง ๆ เพื่อให้สามารถตอบปัญหาการวิจัยได้

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

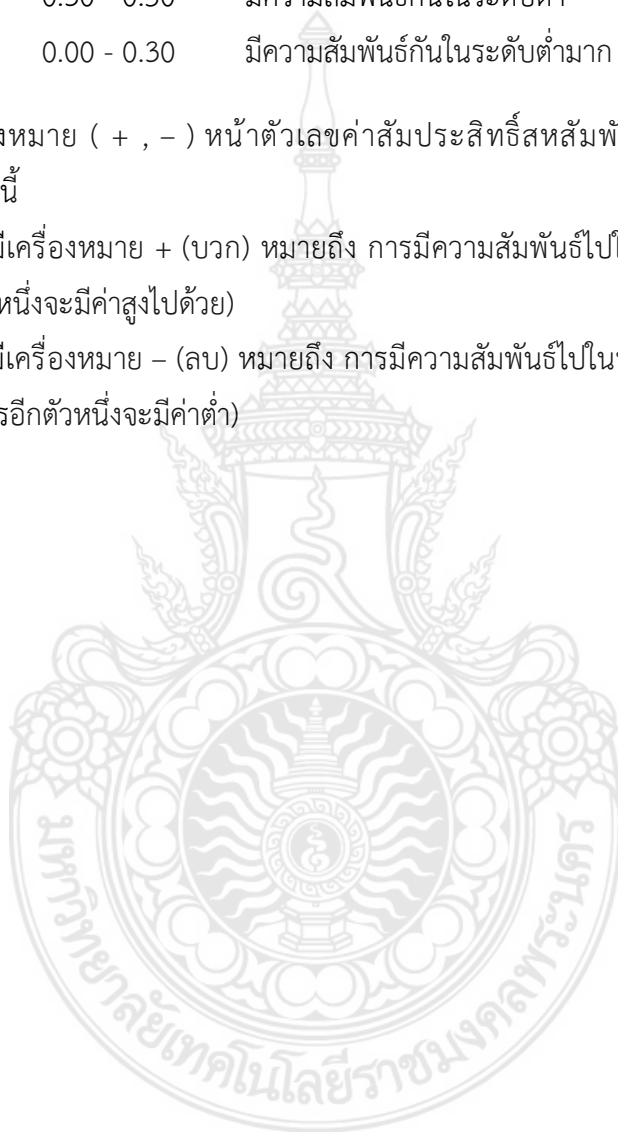
การศึกษาครั้งนี้คณะผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ (เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และภูมิลำเนาเดิม) ที่ส่งผลต่อความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในการดำเนินชีวิตของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงกับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต ของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ เพื่อคำนวณค่าจำนวนและร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean : \bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) ค่าที (t-test for independent sample) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ดำเนินการเปรียบเทียบพหุคูณด้วยวิธี Scheffe's test และค่าสหสัมพันธ์เชิงเดี่ยว (Simple Correlation) ดำเนินการทดสอบนัยสำคัญของความสัมพันธ์ (Test of significance) โดยใช้ค่าที (t-test) การบอกระดับหรือขนาดของความสัมพันธ์ จะพิจารณาจากตัวเลขของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าเข้าใกล้ -1 หรือ +1 แสดงถึงการมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง แต่ถ้าค่าเข้าใกล้ 0 แสดงถึงการมีความสัมพันธ์กันในระดับน้อยหรือไม่มีเลย กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายระดับความสัมพันธ์ (Hinkle D. E. 1998) ดังนี้

ค่า r	ระดับความสัมพันธ์
0.90 - 1.00	มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงมาก
0.70 - 0.90	มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง
0.50 - 0.70	มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง
0.30 - 0.50	มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ
0.00 - 0.30	มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมาก

เครื่องหมาย (+ , -) หน้าตัวเลขค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จะบอกถึงทิศทางของความสัมพันธ์ ดังนี้

ถ้า r มีเครื่องหมาย + (บวก) หมายถึง การมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน (ตัวแปรหนึ่งมีค่าสูงอีกตัวหนึ่งจะมีค่าสูงไปด้วย)

ถ้า r มีเครื่องหมาย - (ลบ) หมายถึง การมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงข้ามกัน (ตัวแปรหนึ่งมีค่าสูงตัวแปรอีกตัวหนึ่งจะมีค่าต่ำ)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยคำนวณหาค่าสถิติ ดังนี้

1. ค่าสถิติเพื่อการหาคุณภาพของเครื่องมือ

1.1 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC.) (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2539)

$$IOC = \frac{\sum R}{n}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ค่าดัชนีความสอดคล้อง
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
	n	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

1.2 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า โดยใช้สูตรค่าสหสัมพันธ์เพียร์สัน (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2538)

$$r = \frac{n\sum xy - \sum x \sum y}{\sqrt{[n\sum x^2 - (\sum x)^2][n\sum y^2 - (\sum y)^2]}}$$

เมื่อ	r	แทน	ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม
	x	แทน	คะแนนของแบบสอบถามแต่ละข้อ
	y	แทน	คะแนนของแบบสอบถามทั้งฉบับ
	n	แทน	จำนวนตัวอย่าง

1.3 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient alpha) (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2538)

$$\alpha = \frac{N}{N-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
	N	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
	$\sum S_i^2$	แทน	ผลรวมของค่าความแปรปรวนของคะแนนเป็นรายข้อ
	S_t^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนแบบสอบถามทั้งฉบับ

2. ค่าสถิติพื้นฐาน

2.1 ค่าร้อยละ (Percentage) (บุญชม ศรีสะอาด. 2535)

$$P = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ P แทน ค่าร้อยละ
 f แทน จำนวนข้อมูล
 n แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

2.2 ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean; \bar{X}) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538)

$$\bar{X} = \frac{\sum X_i}{n}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum X_i$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 n แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

2.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน (S.D.) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n\sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 $(\sum X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
 n แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

3. ค่าสถิติสำหรับทดสอบสมมติฐาน

3.1 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยใช้ t-test (t-test for independent sample) เมื่อทดสอบความแปรปรวนของประชากร กลุ่มที่ 1 (σ_1^2) และกลุ่มที่ 2 (σ_2^2) พบว่า $\sigma_1^2 = \sigma_2^2$ ใช้ t-test (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 100)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\left\{ \frac{(n_1 - 1)S_1^2 + (n_2 - 1)S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \right\} \left\{ \frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right\}}}$$

$$df = n_1 + n_2 - 2$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา t-distribution
	\bar{X}_1, \bar{X}_2	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
	S_1^2, S_2^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
	n_1, n_2	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

ถ้าพบว่า $\sigma_1^2 \neq \sigma_2^2$ ใช้สูตร (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ, 2538:102)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

$$df = \frac{\left\{ \frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2} \right\}^2}{\frac{\left(\frac{S_1^2}{n_1} \right)^2}{n_1 - 1} + \frac{\left(\frac{S_2^2}{n_2} \right)^2}{n_2 - 1}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา t - distribution
	\bar{X}_1, \bar{X}_2	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
	S_1^2, S_2^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
	n_1, n_2	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

3.2 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way Analysis of Variance) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 112)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ F แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา F - distribution
 MS_b แทน ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
 MS_w แทน ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

3.3 ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยระหว่างสองกลุ่ม กรณีที่ค่า F มีนัยสำคัญทางสถิติทำการเปรียบเทียบพหุคูณ ด้วยวิธี Scheffe's test (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 140)

$$S = \sqrt{(k-1)F_{(\alpha; df_1, df_2)}} \sqrt{MS_E \left[\sum_{j=1}^k \frac{(C_j)^2}{n_j} \right]}$$

เมื่อ S แทน ค่าวิกฤตของ Scheffe'
 K แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการเปรียบเทียบ
 $F_{(\alpha; df_1, df_2)}$ แทน ค่า F ที่ได้จากการเปิดตารางการแจกแจงค่า F
 MS_E แทน ค่าความคลาดเคลื่อนของความแปรปรวน
 C_j แทน สัมประสิทธิ์ Contrast ขนาดกลุ่มตัวอย่างแต่ละชุด
 n_j แทน ขนาดกลุ่มตัวอย่างแต่ละชุด

3.4 ทดสอบความสัมพันธ์ของคะแนนเฉลี่ยระหว่างความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงกับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต ของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์เชิงเดียว (Simple Correlation)

$$r = \frac{n\sum xy - \sum x \sum y}{\sqrt{[n\sum x^2 - (\sum x)^2][n\sum y^2 - (\sum y)^2]}}$$

เมื่อ r แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
 x แทน คะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง
 y แทน คะแนนเฉลี่ยการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต
 n แทน จำนวนตัวอย่าง

3.5 ทดสอบนัยสำคัญของความสัมพันธ์ (Test of significance) โดยใช้ค่าที (t-test)

$$t = \frac{r\sqrt{n-2}}{\sqrt{1-r^2}}$$

เมื่อ r แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
 n แทน จำนวนตัวอย่าง

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล สำหรับการวิจัยครั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัย ได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	จำนวนตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ยตัวอย่าง
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานตัวอย่าง
t	แทน	ค่าการแจกแจงที
F	แทน	ค่าการแจกแจงเอฟ
MS	แทน	ค่าความแปรปรวน
SS	แทน	ผลรวมของข้อมูลยกกำลังสอง
r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
df	แทน	องศาแห่งความเป็นอิสระ
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.01

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยจำแนกเป็น 6 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาจำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และภูมิลำเนาเดิม

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยรวม

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตโดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านระบบภูมิคุ้มกันในตัว ด้านเงื่อนไขความรู้ และด้านเงื่อนไขคุณธรรม

ตอนที่ 4 ผลการเปรียบเทียบระดับความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยจำแนกตามตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคลของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และภูมิลำเนาเดิม

ตอนที่ 5 ผลการเปรียบเทียบระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต โดยรวมและรายด้านทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านระบบภูมิคุ้มกันในตัว ด้านเงื่อนไขความรู้ และด้านเงื่อนไขคุณธรรม โดยจำแนกตามตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคลของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และภูมิลำเนาเดิม

ตอนที่ 6 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาจำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และภูมิลำเนาเดิม ดังแสดงผลในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงจำนวน ร้อยละ ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ตัวแปร	ระดับของตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ	ชาย	223	41.30
	หญิง	317	58.70
	รวม	540	100.00
2. อายุ	ต่ำกว่า 35 ปี	234	43.30
	35 – 50 ปี	169	31.30
	มากกว่า 50 ปี	137	25.40
	รวม	540	100.00
3. สถานภาพการสมรส	โสด	285	52.80
	สมรส	209	38.70
	หม้าย/หย่าร้าง	46	8.50
	รวม	540	100.00

ตารางที่ 2 (ต่อ)

	ตัวแปร	ระดับของตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
4. ระดับการศึกษา		ต่ำกว่าปริญญาตรี	133	24.60
		ปริญญาตรี	285	52.80
		สูงกว่าปริญญาตรี	122	22.60
	รวม		540	100.00
5. อาชีพ		เจ้าของธุรกิจ/อาชีพอิสระ	155	28.70
		พนักงานบริษัทเอกชน	228	42.20
		พนักงานรัฐวิสาหกิจ/ ข้าราชการ	157	29.10
	รวม		540	100.00
6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		ต่ำกว่า 35,000 บาท	317	58.70
		35,000 – 50,000 บาท	123	22.80
		มากกว่า 50,000 บาท	100	18.50
	รวม		400	100.00
7. ภูมิลำเนาเดิม		ภาคเหนือ	51	9.40
		ภาคกลาง	269	49.80
		ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	57	10.60
		ภาคตะวันออก	53	9.80
		ภาคตะวันตก	76	14.10
		ภาคใต้	34	6.30
	รวม		540	100.00

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง จำนวน 317 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 58.70 ส่วนใหญ่มีอายุ ต่ำกว่า 35 ปี จำนวน 234 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 43.30 สถานภาพการสมรสส่วนใหญ่โสด จำนวน 285 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 52.80 ระดับการศึกษา ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 285 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 52.80 อาชีพส่วนใหญ่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 228 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 42.20 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 35,000 บาท จำนวน 317 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 58.70 และภูมิลำเนาเดิม ส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาเดิม ภาคกลาง จำนวน 269 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 49.80

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ดังแสดงผลใน ตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	\bar{X}	S.D.	ระดับความรู้
โดยรวม	4.63	1.43	ปานกลาง

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครมีความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในระดับปานกลาง มีค่า $\bar{X} = 4.63$ S.D.= 1.43

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตโดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านระบบภูมิคุ้มกันในตัว ด้านเงื่อนไขความรู้ และด้านเงื่อนไขคุณธรรม ดังแสดงผลในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต

การใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต	\bar{X}	S.D.	ระดับความสำคัญ	อันดับความสำคัญ
ด้านความพอประมาณ	4.12	0.62	สำคัญในระดับมาก	2
ด้านความมีเหตุผล	4.11	0.60	สำคัญในระดับมาก	3
ด้านระบบภูมิคุ้มกันในตัว	3.94	0.76	สำคัญในระดับมาก	5
ด้านเงื่อนไขความรู้	4.01	0.68	สำคัญในระดับมาก	4
ด้านเงื่อนไขคุณธรรม	4.27	0.59	สำคัญในระดับมาก	1
รวม	4.09	0.53	สำคัญในระดับมาก	

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครให้ความสำคัญกับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตโดยรวมในระดับมาก มีค่า $\bar{X} = 4.09$ S.D.= 0.53 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร ให้ความสำคัญกับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตในระดับมากทุกด้าน โดยให้ความสำคัญสูงสุดในด้านเงื่อนไข

คุณธรรม มีค่า $\bar{X} = 4.27$ S.D.= 0.59 รองลงมาคือด้านความพอประมาณ มีค่า $\bar{X} = 4.12$ S.D.= 0.62 และให้ความสำคัญต่ำสุดในด้านระบบภูมิคุ้มกันในตัว มีค่า $\bar{X} = 3.94$ S.D. = 0.76

ตอนที่ 4 ผลการเปรียบเทียบระดับความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจำแนกตามตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคลของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และภูมิสำเนาเดิม ดังแสดงผลในตารางที่ 5 – ตารางที่ 16

ตารางที่ 5 แสดงการเปรียบเทียบระดับความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามตัวแปรเพศ

ความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t
โดยรวม	ชาย	223	4.79	1.55	2.24*
	หญิง	317	4.51	1.33	

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่าเมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยระดับความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามตัวแปรเพศด้วยค่า t-test for independent sample พบว่า ผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครเพศชายและเพศหญิง มีคะแนนเฉลี่ยระดับความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร เพศชายมีคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสูงกว่าผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครเพศหญิง

ตารางที่ 6 แสดงการเปรียบเทียบระดับความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามตัวแปรอายุ

ความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	42.99	21.50	10.92*
	ภายในกลุ่ม	537	1057.44	1.97	
	รวม		539	1100.44	

จากตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่าเมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยระดับความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครจำแนกตามตัวแปรอายุด้วยค่า F-test พบว่า ผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีอายุต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยระดับความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05

เมื่อพบว่า คะแนนเฉลี่ยระดับความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 ผู้วิจัยจึงดำเนินการเปรียบเทียบพหุคูณด้วยวิธี Scheffe's test ปรากฏผลดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 แสดงการเปรียบเทียบพหุคูณ (Scheffe's) ระดับความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามอายุ

อายุ (\bar{X})	ต่ำกว่า 35 ปี (4.82)	35-50 ปี (4.74)	มากกว่า 50 ปี (4.15)
ต่ำกว่า 35 ปี (4.82)	-	0.08	0.67*
35-50 ปี (4.74)		-	0.59*
มากกว่า 50 ปี (4.15)			-

จากตารางที่ 7 แสดงให้เห็นว่าเมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยระดับความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีอายุต่างกันเป็นรายคู่ด้วยวิธี Scheffe's test พบว่า ผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีอายุมากกว่า 50 ปี มีคะแนนเฉลี่ยระดับความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกับผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีอายุต่ำกว่า 35 ปี และอายุ 35-50 ปีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีอายุมากกว่า 50 ปี มีคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่ำกว่าผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีอายุต่ำกว่า 35 ปี และอายุ 35-50 ปี

ตารางที่ 8 แสดงการเปรียบเทียบระดับความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจำแนกตามตัวแปรสถานภาพการสมรส

ความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	4.69	2.34	1.15
	ภายในกลุ่ม	537	1095.75	2.04	
	รวม	539	1100.44		

จากตารางที่ 8 แสดงให้เห็นว่าเมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยระดับความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามตัวแปรสถานภาพการสมรส ด้วยค่า F-test พบว่า ผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยระดับความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05

ตารางที่ 9 แสดงการเปรียบเทียบระดับความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามตัวแปรระดับการศึกษา

ความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	20.51	10.25	5.10*
	ภายในกลุ่ม	537	1079.92	2.01	
	รวม	539	1100.43		

จากตารางที่ 9 แสดงให้เห็นว่าเมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยระดับความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามตัวแปรระดับการศึกษา ด้วยค่า F-test พบว่า ผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยระดับความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05

เมื่อพบว่า คะแนนเฉลี่ยระดับความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 ผู้วิจัยจึงดำเนินการเปรียบเทียบพหุคูณด้วยวิธี Scheffe's test ปรากฏผลดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 แสดงการเปรียบเทียบพหุคูณ (Scheffe's) ระดับความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา (\bar{X})	ต่ำกว่าปริญญาตรี (4.91)	ปริญญาตรี (4.60)	สูงกว่าปริญญาตรี (4.35)
ต่ำกว่าปริญญาตรี (4.91)	-	0.31	0.56*
ปริญญาตรี (4.60)		-	0.25
สูงกว่าปริญญาตรี (4.35)			-

จากตารางที่ 10 แสดงให้เห็นว่าเมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยระดับความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีระดับการศึกษาต่างกัน เป็นรายคู่ด้วยวิธี Scheffe's test พบว่า ผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีคะแนนเฉลี่ยระดับความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกับผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสูงกว่าผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี

ตารางที่ 11 แสดงการเปรียบเทียบระดับความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามตัวแปรอาชีพ

ความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	25.04	12.52	6.25*
	ภายในกลุ่ม	537	1075.39	2.00	
	รวม	539	1100.43		

จากตารางที่ 11 แสดงให้เห็นว่าเมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยระดับความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามตัวแปรอาชีพด้วยค่า F-test พบว่า ผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีอาชีพต่างกันมีคะแนนเฉลี่ยระดับความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05

เมื่อพบว่า คะแนนเฉลี่ยระดับความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 ผู้วิจัยจึงดำเนินการเปรียบเทียบพหุคูณด้วยวิธี Scheffe's test ปรากฏผลดังตารางที่ 12

ตารางที่ 12 แสดงการเปรียบเทียบพหุคูณ (Scheffe's) ระดับความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ (\bar{X})	เจ้าของธุรกิจ/อาชีพอิสระ (4.80)	พนักงานบริษัทเอกชน (4.73)	พนักงานรัฐวิสาหกิจ/ข้าราชการ (4.29)
เจ้าของธุรกิจ/อาชีพอิสระ (4.80)	-	0.07	0.51*
พนักงานบริษัทเอกชน (4.73)		-	0.44*
พนักงานรัฐวิสาหกิจ/ข้าราชการ (4.29)			-

จากตารางที่ 12 แสดงให้เห็นว่าเมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยระดับความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีอาชีพต่างกันเป็นรายคู่ด้วยวิธี Scheffe's test พบว่า ผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ/ข้าราชการมีคะแนนเฉลี่ยระดับความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกับผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีอาชีพเจ้าของธุรกิจ/อาชีพอิสระ และพนักงานบริษัทเอกชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ/ข้าราชการมีคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่ำกว่าผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีอาชีพเจ้าของธุรกิจ/อาชีพอิสระและพนักงานบริษัทเอกชน

ตารางที่ 13 แสดงการเปรียบเทียบระดับความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามตัวแปรรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	29.12	14.56	7.29*
	ภายในกลุ่ม	537	1071.31	1.99	
	รวม	539	1100.43		

จากตารางที่ 13 แสดงให้เห็นว่าเมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยระดับความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามตัวแปรรายได้เฉลี่ยต่อเดือนด้วยค่า F-test พบว่า ผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันมีคะแนนเฉลี่ยระดับความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05

เมื่อพบว่า คะแนนเฉลี่ยระดับความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 ผู้วิจัยจึงดำเนินการเปรียบเทียบพหุคูณด้วยวิธี Scheffe's test ปรากฏผลดังตารางที่ 14

ตารางที่ 14 แสดงการเปรียบเทียบพหุคูณ (Scheffe's) ระดับความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน (\bar{X})	ต่ำกว่า 35,000 บาท (4.74)	35,000 – 50,000 บาท (4.70)	มากกว่า 50,000 บาท (4.14)
ต่ำกว่า 35,000 บาท (4.74)	-	0.04	0.60*
35,000 – 50,000 บาท (4.70)		-	0.56*
มากกว่า 50,000 บาท (4.14)			-

จากตารางที่ 14 แสดงให้เห็นว่าเมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยระดับความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันเป็นรายคู่ด้วยวิธี Scheffe's test พบว่า ผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน มากกว่า 50,000 บาท มีคะแนนเฉลี่ยระดับความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกับผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 35,000 บาท และ 35,000 – 50,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 50,000 บาท มีคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่ำกว่าผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 35,000 บาท และ 35,000 – 50,000 บาท

ตารางที่ 15 แสดงการเปรียบเทียบระดับความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตาม
ตัวแปรภูมิลำเนาเดิม

ความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
	ระหว่างกลุ่ม	5	18.92	3.78	1.86
โดยรวม	ภายในกลุ่ม	534	1081.51	2.02	
	รวม	539	1100.43		

จากตารางที่ 15 แสดงให้เห็นว่าเมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยระดับความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามตัวแปรภูมิลำเนาเดิมด้วยค่า F-test พบว่า ผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีภูมิลำเนาเดิมต่างกันมีคะแนนเฉลี่ยระดับความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05

ตารางที่ 16 สรุปปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ที่ส่งผลต่อความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
ของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร

ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์	ความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	
	ส่งผล	ไม่ส่งผล
1. เพศ	✓	
2. อายุ	✓	
3. สถานภาพการสมรส		✓
4. ระดับการศึกษา	✓	
5. อาชีพ	✓	
6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	✓	
7. ภูมิลำเนาเดิม		✓

จากตารางที่ 16 แสดงให้เห็นว่าเมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยระดับความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ พบว่า ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่ส่งผลต่อความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ตอนที่ 5 ผลการเปรียบเทียบระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต โดยรวมและรายด้าน ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านระบบภูมิคุ้มกันในตัว ด้านเงื่อนไขความรู้ และด้านเงื่อนไขคุณธรรม โดยจำแนกตามตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคลของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และภูมิลำเนาเดิม ดังแสดงผลใน ตารางที่ 17 – ตารางที่ 37

ตารางที่ 17 แสดงการเปรียบเทียบระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต จำแนกตามตัวแปรเพศ เป็นรายด้านและโดยรวม

การใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในการดำเนินชีวิต	เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t
ด้านความพอประมาณ	ชาย	223	4.04	0.63	2.48*
	หญิง	317	4.18	0.60	
ด้านความมีเหตุผล	ชาย	223	4.09	0.58	0.93
	หญิง	317	4.13	0.61	
ด้านระบบภูมิคุ้มกันในตัว	ชาย	223	4.00	0.71	1.65
	หญิง	317	3.89	0.80	
ด้านเงื่อนไขความรู้	ชาย	223	4.08	0.63	2.10*
	หญิง	317	3.95	0.70	
ด้านเงื่อนไขคุณธรรม	ชาย	223	4.23	0.57	1.13
	หญิง	317	4.29	0.60	
โดยรวม	ชาย	223	4.09	0.52	0.05
	หญิง	317	4.09	0.54	

จากตารางที่ 17 แสดงให้เห็นว่าเมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามตัวแปรเพศเป็นรายด้าน และโดยรวมทุกด้าน ด้วยค่า t-test for independent sample พบว่า ผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร เพศชายและเพศหญิงมีคะแนนเฉลี่ยการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความพอประมาณและด้านเงื่อนไขความรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร เพศหญิงมีคะแนนเฉลี่ยการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจ

พอเพียงในการดำเนินชีวิตด้านความพอประมาณ สูงกว่าผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครเพศชาย และส่วน
ด้านเงื่อนไขความรู้ ผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครหญิง มีคะแนนเฉลี่ยการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจ
พอเพียงในการดำเนินชีวิตต่ำกว่าผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครเพศชาย

ตารางที่ 18 แสดงการเปรียบเทียบระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต
จำแนกตามตัวแปรอายุ เป็นรายด้านและโดยรวม

การใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในการดำเนินชีวิต	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านความพอประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	2	2.17	1.08	2.86
	ภายในกลุ่ม	537	203.27	0.38	
	รวม	539	205.43		
ด้านความมีเหตุผล	ระหว่างกลุ่ม	2	0.41	0.20	0.56
	ภายในกลุ่ม	537	193.72	0.36	
	รวม	539	194.12		
ด้านระบบภูมิคุ้มกันในตัว	ระหว่างกลุ่ม	2	9.24	4.62	8.14*
	ภายในกลุ่ม	537	304.53	0.57	
	รวม	539	313.77		
ด้านเงื่อนไขความรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	0.70	0.35	0.77
	ภายในกลุ่ม	537	246.96	0.46	
	รวม	539	247.66		
ด้านเงื่อนไขคุณธรรม	ระหว่างกลุ่ม	2	3.25	1.62	4.74*
	ภายในกลุ่ม	537	183.93	0.34	
	รวม	539	187.18		
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.93	0.97	3.46*
	ภายในกลุ่ม	537	149.94	0.28	
	รวม	539	151.86		

จากตารางที่ 18 แสดงให้เห็นว่าเมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยระดับการใช้หลักปรัชญา
เศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครเป็นรายด้านและโดยรวมทุกด้าน
จำแนกตามตัวแปรอายุ ด้วยค่า F-test พบว่า ผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีอายุต่างกัน มีคะแนน

เฉลี่ยระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านระบบภูมิคุ้มกันในตัวและด้านเงื่อนไขคุณธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05

เมื่อพบว่า คะแนนเฉลี่ยระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครโดยรวมด้านระบบภูมิคุ้มกันในตัว และด้านเงื่อนไขคุณธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 ผู้วิจัยจึงดำเนินการเปรียบเทียบพหุคูณด้วยวิธี Scheffe's test ปรากฏผลดังตารางที่ 19 - 21

ตารางที่ 19 แสดงการเปรียบเทียบพหุคูณ (Scheffe's) ระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต โดยรวม จำแนกตามอายุ

อายุ (\bar{X})	ต่ำกว่า 35 ปี (4.02)	35-50 ปี (4.13)	มากกว่า 50 ปี (4.15)
ต่ำกว่า 35 ปี (4.02)	-	0.11*	0.13*
35-50 ปี (4.13)		-	0.02
มากกว่า 50 ปี (4.15)			-

จากตารางที่ 19 แสดงให้เห็นว่าเมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตโดยรวมของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีอายุต่างกัน เป็นรายคู่ด้วยวิธี Scheffe's test พบว่า ผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีอายุต่ำกว่า 35 ปี มีคะแนนเฉลี่ยระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตโดยรวมแตกต่างกับผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีอายุ 35-50 ปี และอายุมากกว่า 50 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีอายุต่ำกว่า 35 ปี มีคะแนนเฉลี่ยการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตโดยรวมต่ำกว่าผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีอายุ 35-50 ปี และอายุมากกว่า 50 ปี

ตารางที่ 20 แสดงการเปรียบเทียบพหุคูณ (Scheffe's) ระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต ด้านระบบภูมิคุ้มกันในตัว จำแนกตามอายุ

อายุ (\bar{X})	ต่ำกว่า 35 ปี (3.78)	35-50 ปี (4.06)	มากกว่า 50 ปี (4.03)
ต่ำกว่า 35 ปี (3.78)	-	0.28*	0.25*
35-50 ปี (4.06)		-	0.03
มากกว่า 50 ปี (4.03)			-

จากตารางที่ 20 แสดงให้เห็นว่าเมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตด้านระบบภูมิคุ้มกันในตัวของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร ที่มีอายุต่างกันเป็นรายคู่ด้วยวิธี Scheffe's test พบว่า ผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีอายุต่ำกว่า 35 ปี มีคะแนนเฉลี่ยระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตด้านระบบภูมิคุ้มกันในตัวแตกต่างกับผู้มีงานทำที่ในกรุงเทพมหานครมีอายุ 35-50 ปี และอายุมากกว่า 50 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีอายุต่ำกว่า 35 ปี มีคะแนนเฉลี่ยการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตด้านระบบภูมิคุ้มกันในตัวต่ำกว่าผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีอายุ 35-50 ปี และอายุมากกว่า 50 ปี

ตารางที่ 21 แสดงการเปรียบเทียบพหุคูณ (Scheffe's) ระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต ด้านเงื่อนไขคุณธรรม จำแนกตามอายุ

อายุ (\bar{X})	ต่ำกว่า 35 ปี (4.19)	35-50 ปี (4.27)	มากกว่า 50 ปี (4.38)
ต่ำกว่า 35 ปี (4.19)	-	0.08	0.19*
35-50 ปี (4.27)		-	0.11
มากกว่า 50 ปี (4.38)			-

จากตารางที่ 21 แสดงให้เห็นว่าเมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตด้านเงื่อนไขคุณธรรมของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีอายุต่างกันเป็นรายคู่ด้วยวิธี Scheffe's test พบว่า ผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีอายุต่ำกว่า 35 ปี มีคะแนนเฉลี่ยระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตด้านเงื่อนไขคุณธรรมแตกต่างกับผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีอายุมากกว่า 50 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีอายุต่ำกว่า 35 ปี มีคะแนนเฉลี่ยการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต ด้านเงื่อนไขคุณธรรมต่ำกว่าผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีอายุมากกว่า 50 ปี

ตารางที่ 22 แสดงการเปรียบเทียบระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต
จำแนกตามตัวแปรสถานภาพการสมรส เป็นรายด้านและโดยรวม

การใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในการดำเนินชีวิต	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านความพอประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	2	6.13	3.06	8.26*
	ภายในกลุ่ม	537	199.29	0.37	
	รวม	539	205.43		
ด้านความมีเหตุผล	ระหว่างกลุ่ม	2	6.85	3.42	9.82*
	ภายในกลุ่ม	537	187.27	0.34	
	รวม	539	194.12		
ด้านระบบภูมิคุ้มกันในตัว	ระหว่างกลุ่ม	2	9.94	4.97	8.79*
	ภายในกลุ่ม	537	303.82	0.56	
	รวม	539	313.76		
ด้านเงื่อนไขความรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	7.18	3.59	8.02*
	ภายในกลุ่ม	537	240.47	0.44	
	รวม	539	247.66		
ด้านเงื่อนไขคุณธรรม	ระหว่างกลุ่ม	2	6.91	3.45	10.30*
	ภายในกลุ่ม	537	180.26	0.33	
	รวม	539	187.17		
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	6.43	3.21	11.88*
	ภายในกลุ่ม	537	145.42	0.27	
	รวม	539	151.86		

จากตารางที่ 22 แสดงให้เห็นว่าเมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครเป็นรายด้านและโดยรวมทุกด้าน จำแนกตามตัวแปรสถานภาพการสมรสด้วยค่า F-test พบว่า ผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05

เมื่อพบว่า คะแนนเฉลี่ยระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครโดยรวมและทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 ผู้วิจัยจึงดำเนินการเปรียบเทียบพหุคูณด้วยวิธี Scheffe's test ปรากฏผลดังตารางที่ 23 – ตารางที่ 28

ตารางที่ 23 แสดงการเปรียบเทียบพหุคูณ (Scheffe's) ระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต โดยรวม จำแนกตามสถานภาพการสมรส

สถานภาพการสมรส (\bar{X})	โสด (4.02)	สมรส (4.21)	หม้าย/หย่าร้าง (3.89)
โสด (4.02)	-	0.19*	0.13
สมรส (4.21)		-	0.32*
หม้าย/หย่าร้าง (3.89)			-

จากตารางที่ 23 แสดงให้เห็นว่าเมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตโดยรวมของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพการสมรสต่างกันเป็นรายคู่ด้วยวิธี Scheffe's test พบว่า ผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพการสมรสสมรสมีคะแนนเฉลี่ยระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตโดยรวมแตกต่างกับผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพการสมรสโสด และหม้าย/หย่าร้างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพการสมรสมีคะแนนเฉลี่ยการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตโดยรวมสูงกว่าผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพการสมรสโสด และหม้าย/หย่าร้าง

ตารางที่ 24 แสดงการเปรียบเทียบพหุคูณ (Scheffe's) ระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต ด้านความพอประมาณ จำแนกตามสถานภาพการสมรส

สถานภาพการสมรส (\bar{X})	โสด (4.06)	สมรส (4.24)	หม้าย/หย่าร้าง (3.92)
โสด (4.06)	-	0.18*	0.14
สมรส (4.24)		-	0.32*
หม้าย/หย่าร้าง (3.92)			-

จากตารางที่ 24 แสดงให้เห็นว่าเมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตด้านความพอประมาณของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพการสมรสต่างกันเป็นรายคู่ด้วยวิธี Scheffe's test พบว่า ผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพการสมรสมีคะแนนเฉลี่ยระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตด้านความพอประมาณแตกต่างกับผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพการสมรสโสด และหม้าย/หย่าร้างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพการสมรสมีคะแนนเฉลี่ยการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตด้านความพอประมาณสูงกว่าผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพการสมรสโสด และหม้าย/หย่าร้าง

ตารางที่ 25 แสดงการเปรียบเทียบพหุคูณ (Scheffe's) ระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต ด้านความมีเหตุผล จำแนกตามสถานภาพการสมรส

สถานภาพการสมรส (\bar{X})	โสด (4.07)	สมรส (4.22)	หม้าย/หย่าร้าง (3.82)
โสด (4.07)	-	0.15	0.25*
สมรส (4.22)		-	0.40*
หม้าย/หย่าร้าง (3.82)			-

จากตารางที่ 25 แสดงให้เห็นว่าเมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตด้านความมีเหตุผลของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพการสมรสต่างกันเป็นรายคู่ด้วยวิธี Scheffe's test พบว่า ผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพการสมรส หม้าย/หย่าร้างมีคะแนนเฉลี่ยระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตด้านความมีเหตุผลแตกต่างกับผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพการสมรสโสด และสมรสอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพการสมรสหม้าย/หย่าร้าง มีคะแนนเฉลี่ยการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตด้านความมีเหตุผลต่ำกว่าผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพการสมรสโสด และสมรส

ตารางที่ 26 แสดงการเปรียบเทียบพหุคูณ (Scheffe's) ระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต ด้านระบบภูมิคุ้มกันในตัว จำแนกตามสถานภาพการสมรส

สถานภาพการสมรส (\bar{X})	โสด (3.81)	สมรส (4.10)	หม้าย/หย่าร้าง (3.96)
โสด (3.81)	-	0.29*	0.14
สมรส (4.10)		-	0.14
หม้าย/หย่าร้าง (3.96)			-

จากตารางที่ 26 แสดงให้เห็นว่าเมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตด้านระบบภูมิคุ้มกันในตัวของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพการสมรสต่างกันเป็นรายคู่ด้วยวิธี Scheffe's test พบว่า ผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพการสมรสมีคะแนนเฉลี่ยระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตด้านระบบภูมิคุ้มกันในตัวแตกต่างกับผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพการสมรสโสดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพการสมรสสมรสมีคะแนนเฉลี่ยการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตด้านระบบภูมิคุ้มกันในตัวสูงกว่าผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพการสมรสโสด

ตารางที่ 27 แสดงการเปรียบเทียบพหุคูณ (Scheffe's) ระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต ด้านเงื่อนไขความรู้ จำแนกตามสถานภาพการสมรส

สถานภาพการสมรส (\bar{X})	โสด (3.93)	สมรส (4.14)	หม้าย/หย่าร้าง (3.77)
โสด (3.93)	-	0.21*	0.16
สมรส (4.14)		-	0.36*
หม้าย/หย่าร้าง (3.77)			-

จากตารางที่ 27 แสดงให้เห็นว่าเมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตด้านเงื่อนไขความรู้ของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพการสมรสต่างกันเป็นรายคู่ด้วยวิธี Scheffe's test พบว่า ผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพการสมรสมีคะแนนเฉลี่ยระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตด้านเงื่อนไขความรู้แตกต่างกับผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพการสมรสโสด และหม้าย/หย่าร้างอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพการสมรส สมรสมีคะแนนเฉลี่ยการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตด้านเงื่อนไขความรู้สูงกว่าผู้ที่มีงานทำในกรุงเทพมหานคร ที่มีสถานภาพการสมรสโสด และหม้าย/หย่าร้าง

ตารางที่ 28 แสดงการเปรียบเทียบพหุคูณ (Scheffe's) ระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต ด้านเงื่อนไขคุณธรรม จำแนกตามสถานภาพการสมรส

สถานภาพการสมรส (\bar{X})	โสด	สมรส	หม้าย/หย่าร้าง
	(4.22)	(4.37)	(3.97)
โสด (4.22)	-	0.15	0.25*
สมรส (4.37)		-	0.40*
หม้าย/หย่าร้าง (3.97)			-

จากตารางที่ 28 แสดงให้เห็นว่าเมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตด้านเงื่อนไขคุณธรรมของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพการสมรสต่างกันเป็นรายคู่ด้วยวิธี Scheffe's test พบว่า ผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพการสมรสหม้าย/หย่าร้างมีคะแนนเฉลี่ยระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตด้านเงื่อนไขคุณธรรมแตกต่างกับผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพการสมรสโสด และสมรสอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพการสมรสหม้าย/หย่าร้างมีคะแนนเฉลี่ยการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตด้านเงื่อนไขคุณธรรมต่ำกว่าผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพการสมรสโสด และสมรส

ตารางที่ 29 แสดงการเปรียบเทียบระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต
จำแนกตามตัวแปรระดับการศึกษา เป็นรายด้านและโดยรวม

การใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในการดำเนินชีวิต	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านความพอประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.36	0.68	1.79
	ภายในกลุ่ม	537	204.06	0.38	
	รวม	539	205.43		
ด้านความมีเหตุผล	ระหว่างกลุ่ม	2	1.03	0.51	1.44
	ภายในกลุ่ม	537	193.08	0.36	
	รวม	539	194.12		
ด้านระบบภูมิคุ้มกันในตัว	ระหว่างกลุ่ม	2	5.50	2.75	4.79*
	ภายในกลุ่ม	537	308.26	0.57	
	รวม	539	313.76		
ด้านเงื่อนไขความรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	0.17	0.08	0.18
	ภายในกลุ่ม	537	247.49	0.46	
	รวม	539	247.66		
ด้านเงื่อนไขคุณธรรม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.66	0.83	2.41
	ภายในกลุ่ม	537	185.50	0.34	
	รวม	539	187.17		
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.77	0.38	1.38
	ภายในกลุ่ม	537	151.08	0.28	
	รวม	539	151.86		

จากตารางที่ 29 แสดงให้เห็นว่าเมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครเป็นรายด้านและโดยรวมทุกด้าน จำแนกตามตัวแปรระดับการศึกษาด้วยค่า F-test พบว่า ผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีคะแนนเฉลี่ยระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านระบบภูมิคุ้มกันในตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05

เมื่อพบว่า คะแนนเฉลี่ยระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครด้านระบบภูมิคุ้มกันในตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 ผู้วิจัยจึงดำเนินการเปรียบเทียบพหุคูณด้วยวิธี Scheffe's test ปรากฏผลดังตารางที่ 30

ตารางที่ 30 แสดงการเปรียบเทียบพหุคูณ (Scheffe's) ระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต ด้านระบบภูมิคุ้มกันในตัว จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา (\bar{X})	ต่ำกว่าปริญญาตรี (3.99)	ปริญญาตรี (3.84)	สูงกว่าปริญญาตรี (4.09)
ต่ำกว่าปริญญาตรี (3.99)	-	0.15	0.10
ปริญญาตรี (3.84)		-	0.25*
สูงกว่าปริญญาตรี(4.09)			-

จากตารางที่ 30 แสดงให้เห็นว่าเมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตด้านระบบภูมิคุ้มกันในตัวของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีระดับการศึกษาต่างกันเป็นรายคู่ด้วยวิธี Scheffe's test พบว่า ผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีคะแนนเฉลี่ยระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตด้านระบบภูมิคุ้มกันในตัวแตกต่างกับผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีคะแนนเฉลี่ยการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตด้านระบบภูมิคุ้มกันในตัวสูงกว่าผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี

ตารางที่ 31 แสดงการเปรียบเทียบระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตจำแนกตามตัวแปรอาชีพ เป็นรายด้านและโดยรวม

การใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในการดำเนินชีวิต	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านความพอประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.24	0.12	0.32
	ภายในกลุ่ม	537	205.18	0.38	
	รวม	539	205.43		
ด้านความมีเหตุผล	ระหว่างกลุ่ม	2	1.05	0.52	1.46
	ภายในกลุ่ม	537	193.07	0.36	
	รวม	539	194.12		
ด้านระบบภูมิคุ้มกันในตัว	ระหว่างกลุ่ม	2	0.38	0.19	0.32
	ภายในกลุ่ม	537	313.38	0.58	
	รวม	539	313.76		
ด้านเงื่อนไขความรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	1.56	0.78	1.70
	ภายในกลุ่ม	537	246.09	0.45	
	รวม	539	247.66		
ด้านเงื่อนไขคุณธรรม	ระหว่างกลุ่ม	2	2.313	1.15	3.35*
	ภายในกลุ่ม	537	184.86	0.34	
	รวม	539	187.17		
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.51	0.25	0.90
	ภายในกลุ่ม	537	151.35	0.28	
	รวม	539	151.86		

จากตารางที่ 31 แสดงให้เห็นว่าเมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครเป็นรายด้านและโดยรวมทุกด้าน จำแนกตามตัวแปรอาชีพด้วยค่า F-test พบว่า ผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีอาชีพต่างกันมีคะแนนเฉลี่ยระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านเงื่อนไขคุณธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05

เมื่อพบว่า คະแนนเฉลี่ยระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครด้านเงื่อนไขคุณธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 ผู้วิจัยจึงดำเนินการเปรียบเทียบพหุคูณด้วยวิธี Scheffe's test ปรากฏผลดังตารางที่ 32

ตารางที่ 32 แสดงการเปรียบเทียบพหุคูณ (Scheffe's) ระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต ด้านเงื่อนไขคุณธรรม จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ (\bar{X})	เจ้าของธุรกิจ/อาชีพอิสระ (4.16)	พนักงานบริษัทเอกชน (4.28)	พนักงานรัฐวิสาหกิจ/ ข้าราชการ (4.32)
เจ้าของธุรกิจ/อาชีพอิสระ(4.16)	-	0.12	0.16*
พนักงานบริษัทเอกชน(4.28)		-	0.04
พนักงานรัฐวิสาหกิจ/ข้าราชการ(4.32)			-

จากตารางที่ 32 แสดงให้เห็นว่าเมื่อเปรียบเทียบคະแนนเฉลี่ยระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตด้านเงื่อนไขคุณธรรมของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีอาชีพต่างกันเป็นรายคู่ด้วยวิธี Scheffe's test พบว่า ผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ/ข้าราชการมีคະแนนเฉลี่ยระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตด้านเงื่อนไขคุณธรรมแตกต่างกับผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีอาชีพเจ้าของธุรกิจ/อาชีพอิสระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ/ข้าราชการมีคະแนนเฉลี่ยการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตด้านเงื่อนไขคุณธรรมสูงกว่าผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีอาชีพเจ้าของธุรกิจ/อาชีพอิสระ

ตารางที่ 33 แสดงการเปรียบเทียบระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต
จำแนกตามตัวแปรรายได้เฉลี่ยต่อเดือน เป็นรายด้านและโดยรวม

การใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในการดำเนินชีวิต	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านความพอประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	2	2.32	1.16	3.07
	ภายในกลุ่ม	537	203.11	0.37	
	รวม	539	205.43		
ด้านความมีเหตุผล	ระหว่างกลุ่ม	2	0.82	0.41	1.13
	ภายในกลุ่ม	537	193.30	0.36	
	รวม	539	194.12		
ด้านระบบภูมิคุ้มกันในตัว	ระหว่างกลุ่ม	2	13.24	6.62	11.83*
	ภายในกลุ่ม	537	300.52	0.56	
	รวม	539	313.76		
ด้านเงื่อนไขความรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	1.03	0.51	1.12
	ภายในกลุ่ม	537	246.62	0.45	
	รวม	539	247.66		
ด้านเงื่อนไขคุณธรรม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.56	0.28	0.81
	ภายในกลุ่ม	537	186.61	0.34	
	รวม	539	187.17		
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.92	0.96	3.44*
	ภายในกลุ่ม	537	149.94	0.27	
	รวม	539	151.86		

จากตารางที่ 33 แสดงให้เห็นว่าเมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครเป็นรายด้านและโดยรวมทุกด้าน จำแนกตามตัวแปรรายได้เฉลี่ยต่อเดือนด้วยค่า F-test พบว่า ผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันมีคะแนนเฉลี่ยระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านระบบภูมิคุ้มกันในตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05

เมื่อพบว่า คະแนนเฉลี่ยระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครโดยรวม และด้านระบบภูมิคุ้มกันในตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับนัยสำคัญ 0.05 ผู้วิจัยจึงดำเนินการเปรียบเทียบพหุคูณด้วยวิธี Scheffe's test ปรากฏผลดังตารางที่ 34 - 35

ตารางที่ 34 แสดงการเปรียบเทียบพหุคูณ (Scheffe's) ระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตโดยรวม จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน (\bar{X})	ต่ำกว่า 35,000 บาท (4.04)	35,000 – 50,000 บาท (4.14)	มากกว่า 50,000 บาท (4.17)
ต่ำกว่า 35,000 บาท (4.04)	-	0.10	0.13*
35,000 – 50,000 บาท (4.14)		-	0.03
มากกว่า 50,000 บาท(4.17)			-

จากตารางที่ 34 แสดงให้เห็นว่าเมื่อเปรียบเทียบคະแนนเฉลี่ยระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตโดยรวมของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน เป็นรายคู่ด้วยวิธี Scheffe's test พบว่า ผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 50,000 บาท มีคະแนนเฉลี่ยระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตโดยรวมแตกต่างกับผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 35,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 50,000 บาท มีคະแนนเฉลี่ยการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตโดยรวมสูงกว่าผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 35,000 บาท

ตารางที่ 35 แสดงการเปรียบเทียบพหุคูณ (Scheffe's) ระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตด้านระบบภูมิคุ้มกันในตัว จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน (\bar{X})	ต่ำกว่า 35,000 บาท (3.80)	35,000 – 50,000 บาท (4.10)	มากกว่า 50,000 บาท (4.14)
ต่ำกว่า 35,000 บาท (3.80)	-	0.30*	0.34*
35,000 – 50,000 บาท (4.10)		-	0.04
มากกว่า 50,000 บาท(4.14)			-

จากตารางที่ 35 แสดงให้เห็นว่าเมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตด้านระบบภูมิคุ้มกันในตัวของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันเป็นรายคู่ด้วยวิธี Scheffe's test พบว่า ผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 35,000 บาท มีคะแนนเฉลี่ยระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตด้านระบบภูมิคุ้มกันในตัวแตกต่างกับผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 35,000 – 50,000 บาท และมากกว่า 50,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 35,000 บาท มีคะแนนเฉลี่ยการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตด้านระบบภูมิคุ้มกันในตัวต่ำกว่าผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 35,000 – 50,000 บาท และมากกว่า 50,000 บาท

ตารางที่ 36 แสดงการเปรียบเทียบระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต
จำแนกตามตัวแปรภูมิลำเนาเดิม เป็นรายด้านและโดยรวม

การใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในการดำเนินชีวิต	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านความพอประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	5	0.67	0.13	0.35
	ภายในกลุ่ม	534	204.75	0.38	
	รวม	539	205.43		
ด้านความมีเหตุผล	ระหว่างกลุ่ม	5	1.40	0.28	0.77
	ภายในกลุ่ม	534	192.72	0.36	
	รวม	539	194.12		
ด้านระบบภูมิคุ้มกันในตัว	ระหว่างกลุ่ม	5	5.36	1.07	1.85
	ภายในกลุ่ม	534	308.40	0.57	
	รวม	539	313.76		
ด้านเงื่อนไขความรู้	ระหว่างกลุ่ม	5	1.72	0.34	0.75
	ภายในกลุ่ม	534	245.93	0.46	
	รวม	539	247.66		
ด้านเงื่อนไขคุณธรรม	ระหว่างกลุ่ม	5	3.03	0.60	1.76
	ภายในกลุ่ม	534	184.14	0.34	
	รวม	539	187.17		

	ระหว่างกลุ่ม	5	0.75	0.15	0.53
โดยรวม	ภายในกลุ่ม	534	151.11	0.28	
	รวม	539	151.86		

จากตารางที่ 36 แสดงให้เห็นว่าเมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครเป็นรายด้านและโดยรวมทุกด้าน จำแนกตามตัวแปรภูมิลำเนาเดิมด้วยค่า F-test พบว่า ผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีภูมิลำเนาเดิมต่างกันมีคะแนนเฉลี่ยระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05

ตารางที่ 37 สรุปปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ที่ส่งผลต่อการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร

ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์	การใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต	
	ส่งผล	ไม่ส่งผล
1. เพศ	✓	
2. อายุ	✓	
3. สถานภาพการสมรส	✓	
4. ระดับการศึกษา	✓	
5. อาชีพ	✓	
6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	✓	
7. ภูมิลำเนาเดิม		✓

จากตารางที่ 37 แสดงให้เห็นว่าเมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครจำแนกตามปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ พบว่าปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่ส่งผลต่อการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ตอนที่ 6 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร ดังแสดงผลในตารางที่ 38

ตารางที่ 38 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร

	การใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต		
	r	ระดับความสัมพันธ์	ทิศทางความสัมพันธ์
ความรู้เกี่ยวกับ หลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง	0.006	-	-

จากตารางที่ 38 แสดงให้เห็นว่าเมื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร พบว่า ความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา การใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร โดยมีการดำเนินการวิจัยโดยสรุป ดังนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่ส่งผลต่อความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่ส่งผลต่อการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร จำนวน 540 คน ประเมินขนาดตัวอย่างด้วย สูตร Yamane/ (ชานินทร์ ศิลป์จารุ, 2547) ณ ระดับความเชื่อมั่น 95 % เลือกตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multistage random sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร จำแนกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นข้อคำถามปลายปิดแบบเลือกตอบ สอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และภูมิลำเนาเดิม

ตอนที่ 2 แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีลักษณะเป็นแบบทดสอบปรนัยแบบถูก-ผิด สอบถามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 10 ข้อ ผลการวิเคราะห์คุณภาพแบบทดสอบ พบว่า แบบทดสอบมีค่ามีความยาก ระหว่าง 0.19 ถึง 0.82 มีค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) ระหว่าง 0.19 ถึง 0.58 และค่าความเชื่อมั่น มีค่า 0.72

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายปิดตามแนวลิเคิร์ต สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความพอประมาณ จำนวน 6 ข้อ ด้านความมีเหตุผล จำนวน 6 ข้อ ด้านระบบภูมิคุ้มกันในตัว จำนวน 6 ข้อ ด้านเงื่อนไขความรู้ จำนวน 6 ข้อ และด้านเงื่อนไขคุณธรรม จำนวน 6 ข้อ รวมทั้งสิ้น จำนวน 30 ข้อ ผลการวิเคราะห์คุณภาพแบบสอบถามพบว่า มีค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) ระหว่าง 0.38 ถึง 0.88 และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค 0.95

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามจำนวน 600 ชุด (เพิ่มจากจำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยประมาณร้อยละ 50 เพื่อป้องกันความคลาดเคลื่อนที่อาจเกิดจากการเก็บรวบรวมข้อมูลได้น้อยกว่าจำนวนตัวอย่าง) แจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ยินดีให้ข้อมูลตามขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างที่กำหนด รอรับแบบสอบถามกลับคืน ได้แบบสอบถามกลับคืนมา และดำเนินการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม พบว่ามีแบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 540 ชุด คิดเป็นร้อยละ 90

2. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์การให้คะแนนที่ได้ระบุไว้ นำข้อมูลที่มีคุณภาพแล้ว ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยตัวสถิติต่าง ๆ เพื่อให้สามารถตอบปัญหาการวิจัยได้

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามจุดมุ่งหมายที่กำหนด ดังนี้

1. วิเคราะห์คุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และภูมิลำเนาเดิม โดยใช้ค่าจำนวน ร้อยละ

2. วิเคราะห์ระดับความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. วิเคราะห์ระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตโดยรวม และจำแนกเป็นรายด้านทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านระบบภูมิคุ้มกัน

ในตัว ด้านเงื่อนไขความรู้ และด้านเงื่อนไขคุณธรรมของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4. วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยจำแนกตามตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคลของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร ได้แก่ เพศ โดยใช้ค่า t - test for independent sample ส่วนอายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และภูมิลำเนาเดิม ใช้ One-Way ANOVA และทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี Scheffe's test

5. วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตโดยรวมและรายด้าน ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านระบบภูมิคุ้มกันในตัว ด้านเงื่อนไขความรู้ และด้านเงื่อนไขคุณธรรม โดยจำแนกตามตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคลของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร ได้แก่ เพศ โดยใช้ค่า t - test for independent sample ส่วนอายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และภูมิลำเนาเดิม ใช้ One-Way ANOVA และทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี Scheffe's test

6. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์เชิงเดี่ยว (Simple Correlation) ดำเนินการทดสอบนัยสำคัญของความสัมพันธ์ (Test of significance) โดยใช้ค่าที (t-test)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ผลการศึกษาจำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และภูมิลำเนาเดิม พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 317 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 58.70 มีอายุต่ำกว่า 35 ปี จำนวน 234 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 43.30 สถานภาพการสมรสโสด จำนวน 285 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 52.80 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 285 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 52.80 อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 228 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 42.20 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 35,000 บาท จำนวน 317 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 58.70 และภูมิลำเนาเดิมภาคกลาง จำนวน 269 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 49.80

2. ผลการศึกษาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครมีความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในระดับปานกลาง มีค่า $\bar{X} = 4.63$ S.D.= 1.43

3. ผลการศึกษาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตโดยรวม และจำแนกเป็นรายด้านทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านระบบภูมิคุ้มกันในตัว ด้านเงื่อนไขความรู้ และด้านเงื่อนไขคุณธรรม พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร ให้ความสำคัญกับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต โดยรวมในระดับมากมีค่า $\bar{X} = 4.09$ S.D. = 0.53 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครให้ความสำคัญกับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยให้ความสำคัญสูงสุดในด้านเงื่อนไขคุณธรรม มีค่า $\bar{X} = 4.27$ S.D. = 0.59 รองลงมาคือด้านความพอประมาณมีค่า $\bar{X} = 4.12$ S.D. = 0.62 และให้ความสำคัญต่ำสุดในด้านระบบภูมิคุ้มกันในตัว มีค่า $\bar{X} = 3.94$ S.D. = 0.76

4. ผลการเปรียบเทียบระดับความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคลของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และภูมิลำเนาเดิม พบว่า

4.1 ผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร ที่มีเพศต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยระดับความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร เพศชายมีคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสูงกว่าผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครเพศหญิง

4.2 ผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีอายุต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยระดับความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีอายุมากกว่า 50 ปี มีคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่ำกว่าผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีอายุต่ำกว่า 35 ปี และอายุ 35-50 ปี

4.3 ผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยระดับความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05

4.4 มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยระดับความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสูงกว่าผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี

4.5 ผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีอาชีพต่างกัันมีคะแนนเฉลี่ยระดับความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ/ ข้าราชการ มีคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่ำกว่าผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีอาชีพเจ้าของธุรกิจ/ อาชีพอิสระ และพนักงานบริษัทเอกชน

4.6 ผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันมีคะแนนเฉลี่ยระดับความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน มากกว่า 50,000 บาท มีคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่ำกว่าผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 35,000 บาท และ 35,000 – 50,000 บาท

4.7 ผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีภูมิลำเนาเดิมต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยระดับความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05

5. ผลการเปรียบเทียบระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตโดยรวมและรายด้าน ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านระบบภูมิคุ้มกันในตัว ด้านเงื่อนไขความรู้ และด้านเงื่อนไขคุณธรรม โดยจำแนกตามตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคลของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และภูมิลำเนาเดิม พบว่า

5.1 ผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีเพศต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต ด้านความพอประมาณ และด้านเงื่อนไขความรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร เพศหญิง มีคะแนนเฉลี่ยการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต ด้านความพอประมาณสูงกว่าผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร เพศชาย และส่วนด้านเงื่อนไขความรู้ ผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครเพศหญิง มีคะแนนเฉลี่ยการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตต่ำกว่าผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครเพศชาย

5.2 ผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีอายุต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตโดยรวมด้านระบบภูมิคุ้มกันในตัว และด้านเงื่อนไขคุณธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยรวม

ผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีอายุต่ำกว่า 35 ปี มีคะแนนเฉลี่ยการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตโดยรวมต่ำกว่าผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีอายุ 35-50 ปี และอายุมากกว่า 50 ปี

ด้านระบบภูมิคุ้มกันในตัว ผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีอายุต่ำกว่า 35 ปี มีคะแนนเฉลี่ยการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต ด้านระบบภูมิคุ้มกันในตัวต่ำกว่าผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร ที่มีอายุ 35-50 ปี และอายุมากกว่า 50 ปี

ด้านเงื่อนไขคุณธรรม ผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร ที่มีอายุต่ำกว่า 35 ปี มีคะแนนเฉลี่ยการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต ด้านเงื่อนไขคุณธรรมต่ำกว่าผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีอายุมากกว่า 50 ปี

5.3 ผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตโดยรวมและทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยรวม

ผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพการสมรสมีคะแนนเฉลี่ยการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตโดยรวมสูงกว่าผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพการสมรส โสด และหม้าย/ หย่าร้าง

ด้านความพอประมาณ ผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพการสมรสสมรสมีคะแนนเฉลี่ยการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตด้านความพอประมาณสูงกว่าผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพโสด และหม้าย/ หย่าร้าง

ด้านความมีเหตุผล ผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพการสมรสหม้าย/ หย่าร้าง มีคะแนนเฉลี่ยการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตด้านความมีเหตุผลต่ำกว่าผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพ โสด และสมรส

ด้านระบบภูมิคุ้มกันในตัวผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพการสมรสมีคะแนนเฉลี่ยการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตด้านระบบภูมิคุ้มกันในตัวสูงกว่าผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพการสมรส โสด

ด้านเงื่อนไขความรู้ผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพการสมรสมีคะแนนเฉลี่ยการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตด้านเงื่อนไขความรู้สูงกว่าผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร ที่มีสถานภาพโสด และหม้าย/ หย่าร้าง

ด้านเงื่อนไขคุณธรรม ผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพการสมรสหม้าย/ หย่าร้าง มีคะแนนเฉลี่ยการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตด้านเงื่อนไขคุณธรรมต่ำกว่าผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพโสด และสมรส

5.4 ผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตด้านระบบภูมิคุ้มกันในตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีคะแนนเฉลี่ยการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตด้านระบบภูมิคุ้มกันในตัวสูงกว่าผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี

5.5 ผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีอาชีพต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตด้านเงื่อนไขคุณธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ/ข้าราชการ มีคะแนนเฉลี่ยการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตด้านเงื่อนไขคุณธรรมสูงกว่าผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีอาชีพเจ้าของธุรกิจ/ อาชีพอิสระ

5.6 ผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันมีคะแนนเฉลี่ยระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตโดยรวม และด้านระบบภูมิคุ้มกันในตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยรวม

ผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน มากกว่า 50,000 บาท มีคะแนนเฉลี่ยการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตโดยรวมสูงกว่าผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 35,000 บาท

ด้านระบบภูมิคุ้มกันในตัว ผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 35,000 บาท มีคะแนนเฉลี่ยการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต ด้านระบบภูมิคุ้มกันในตัวต่ำกว่าผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 35,000 – 50,000 บาท และมากกว่า 50,000 บาท

5.7 ผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีภูมิลำเนาเดิมต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยระดับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตโดยรวมและทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05

6. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร พบว่า ความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการใช้หลัก ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

อภิปรายผล

การศึกษาเรื่อง การใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่ส่งผลต่อความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาครั้งนี้สามารถนำมาอภิปรายผล โดยจำแนกตามประเด็นการวิจัยได้ ดังนี้

1. ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่ส่งผลต่อความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า

1.1 กลุ่มตัวอย่างผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีเพศต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่าเพศมีผลต่อความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร โดยผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครเพศชายมีความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสูงกว่าเพศหญิง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะธรรมชาติกำหนดให้เพศชายและเพศหญิงต่างกัน ทั้งด้านความสามารถ บุคลิกภาพ อารมณ์ และสติปัญญา นอกจากนี้สภาพการเลี้ยงดูบุตรในสังคมไทยมีค่านิยมการเลี้ยงดูบุตรให้มีคุณลักษณะแตกต่างกัน เพศชายให้เป็นผู้นำครอบครัว ส่วนเพศหญิงให้ดูแลความเป็นอยู่ของครอบครัวให้รู้จักประณีประนอม เชื่อฟัง ยอมรับ และมีความคาดหวังในงานต่ำกว่าเพศชาย จึงอาจเป็นสาเหตุที่ทำให้เพศต่างกันมีความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกัน

1.2 กลุ่มตัวอย่างผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีอายุต่างกันมี ความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า อายุมีผลต่อความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร โดยผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีอายุมากกว่า 50 ปี มีความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่ำกว่าผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 35 ปี และอายุ 35-50 ปี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 35 ปี และอายุ 35-50 ปี อยู่ในช่วงวัยทำงาน และมีความคล่องตัวในการเปิดรับข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ ได้หลายช่องทางจึงทำให้มีโอกาสในการได้รับความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มากกว่าผู้ที่มีอายุมากกว่า 50 ปี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศีลวัต ศรีสวัสดิ์ (2552) ที่ศึกษาเรื่อง ความรู้ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้ที่มีภูมิลำเนาในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้ที่มีภูมิลำเนาในกรุงเทพมหานครที่มีอายุต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต่างกัน

1.3 กลุ่มตัวอย่างผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่าระดับการศึกษา มีผลต่อความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร โดยผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีมีความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสูงกว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ที่มีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีย่อมมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำ มีความจำเป็นต้องระมัดระวังการใช้จ่ายให้พอเพียงในแต่ละเดือน จึงต้องมีการแสวงหาแนวทางการวางแผนการใช้จ่ายให้เหมาะสมอาจโดยการหาความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จึงทำให้มีความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสูงกว่า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศีลวัต ศรีสวัสดิ์ (2552) ที่ศึกษาความรู้ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้ที่มีภูมิลำเนาในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้ที่มีภูมิลำเนาในเขตกรุงเทพมหานครที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต่างกัน

1.4 กลุ่มตัวอย่างผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีอาชีพต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่าอาชีพ มีผลต่อความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร โดยผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ/ ข้าราชการ มีความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ต่ำกว่าผู้ที่มีอาชีพ เจ้าของธุรกิจ/ อาชีพอิสระ และพนักงานบริษัทเอกชน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะแต่ละอาชีพมีการลักษณะการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกัน อันเนื่องมาจากค่านิยมทางสังคมที่แตกต่างกัน ช่วงเวลาในการทำงานที่ต่างกัน รวมทั้งโอกาสในการได้รับข้อมูลหรือข่าวสารที่แตกต่างกัน จึงทำให้อาชีพต่างกัน มีผลต่อความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศีลวัต ศรีสวัสดิ์ (2552) ที่ศึกษาเรื่องความรู้ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้ที่มีภูมิลำเนาในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้ที่มีภูมิลำเนาในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอาชีพต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต่างกัน

1.5 กลุ่มตัวอย่างผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่ารายได้เฉลี่ยต่อเดือนมีผลต่อความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร โดยผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 50,000 บาท มีความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่ำกว่าผู้ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 35,000 บาท และ 35,000 – 50,000 บาท ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ที่มีรายได้น้อยย่อมต้องระมัดระวังการใช้จ่ายให้พอเพียงต่อการดำรงชีวิต จึงต้องสนใจใฝ่หาความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตได้ จึงทำให้มีความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสูงกว่าผู้ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน มากกว่า 50,000 บาท ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศีลวัต ศรีสวัสดิ์ (2552) ที่ศึกษาเรื่อง ความรู้ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้ที่มีภูมิลำเนาในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าผู้ที่มีภูมิลำเนาในเขตกรุงเทพมหานครที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันมีความรู้ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต่างกัน

2. ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่ส่งผลต่อการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า

2.1 กลุ่มตัวอย่างผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีเพศต่างกันมีการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า เพศมีผลต่อการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร โดยผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีเพศต่างกันมีการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสังคมไทยมีค่านิยมการเลี้ยงดูบุตรให้มีคุณลักษณะแตกต่างกัน เพศชายให้เป็นผู้นำครอบครัว ส่วนเพศหญิงให้ดูแลความเป็นอยู่ของครอบครัว จึงทำให้เพศต่างกันมีการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชนะเลิศ ทัทมาลี (2555) ที่วิจัยความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตของครูสถานศึกษาภาครัฐสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการเขต 1 พบว่า ปัจจัยด้านเพศมีการประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตของครูสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการเขต 1 แตกต่างกัน และทิวเมฆ นาวาบุญนิยม (2558) ที่วิจัยการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนปทุมโมโคก จังหวัดนครปฐม พบว่า บุคคลที่อาศัยอยู่ในชุมชนปทุมโมโคกที่มีเพศต่างกัน มีการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน

2.2 กลุ่มตัวอย่างผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีอายุต่างกัน มีการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า อายุมีผลต่อการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร โดยผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีอายุต่ำกว่า 35 ปี มีการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตต่ำกว่าผู้ที่มีอายุ 35-50 ปี และอายุมากกว่า 50 ปี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ที่มีอายุมากมีประสบการณ์จากการใช้ชีวิตที่มากกว่า ผ่านการใช้วิจารณ์ญาณเพื่อไตร่ตรองหรือตัดสินใจสิ่งต่าง ๆ มากกว่า พบเจอปัญหาในการดำรงชีวิตมากกว่า ต้องการความมั่นคงในชีวิต จึงสนใจใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตมากกว่าผู้ที่มีอายุน้อย ซึ่งสอดคล้องกับ

งานวิจัยของทิวเมฆ นาวาบุญนิยม (2558) ที่วิจัยการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนปทุมโมโคก จังหวัดนครปฐม พบว่า บุคคลที่อาศัยอยู่ในชุมชนปทุมโมโคกที่มีอายุต่างกัน มีการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน และสันต์เพชร สายสรรพมงคล (2559) ที่ศึกษาการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหาร พบว่า ข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหารที่มีอายุต่างกันมีการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตแตกต่างกัน

2.3 กลุ่มตัวอย่างผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพการสมรส ต่างกันมีการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า สถานภาพการสมรสมีผลต่อการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร โดยผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพการสมรสมีการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตสูงกว่าผู้ที่มีสถานภาพโสด และหม้าย/หย่าร้าง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ที่มีสถานภาพสมรสย่อมต้องแบกรับภาระความรับผิดชอบภายในครอบครัวมากขึ้นกว่าผู้ที่มีสถานภาพโสด และหม้าย/หย่าร้าง การดำเนินชีวิตจึงต้องมีความรอบคอบและรู้จักไตร่ตรองมากขึ้นเพื่อให้ครอบครัวอยู่รอด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชนะลักษณ์ ทัทพาลี (2555) ซึ่งวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตของครูสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการเขต 1 พบว่า ผู้ที่มีสถานภาพการสมรสต่างกันมีการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตแตกต่างกัน และจากการศึกษาของสันต์เพชร สายสรรพมงคล (2559) ที่ศึกษาการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของข้าราชการ กรมกิจการพลเรือนทหาร พบว่า ข้าราชการ กรมกิจการพลเรือนทหาร ที่มีสถานภาพการสมรสต่างกันมีการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตแตกต่างกัน

2.4 กลุ่มตัวอย่างผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า ระดับการศึกษามีผลต่อการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร โดยผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตสูงกว่าผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้ที่มีระดับการศึกษาสูง ย่อมเป็นผู้ที่มีความรู้มากหลากหลายรอบด้านมีประสบการณ์ มีความเชี่ยวชาญมาก จึงย่อมไม่ประมาทในการใช้ชีวิต มีความระมัดระวังในการใช้ชีวิตมากกว่า จึงทำให้มีการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตมากกว่า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของทิวเมฆ นาวาบุญนิยม (2558) ที่วิจัยการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาคุณภาพ

ชีวิตของชุมชนปทุมโมศก จังหวัดนครปฐม พบว่า บุคคลที่อาศัยอยู่ในชุมชนปทุมโมศกที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน และสันต์เพชร สายสรรพมงคล (2559) ที่ศึกษาการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหาร พบว่า ข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหารที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตแตกต่างกัน

2.5 กลุ่มตัวอย่างผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร ที่มีอาชีพต่างกันมีการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า อาชีพมีผลต่อการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร โดยผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ/ ข้าราชการ มีการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตสูงกว่าผู้ที่มีอาชีพเจ้าของธุรกิจ/ อาชีพอิสระ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะแต่ละอาชีพมีรายได้แตกต่างกันมีสภาพสังคมที่แตกต่างกัน เวลาการทำงานที่ต่างกัน ทำให้มีลักษณะการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกัน จึงทำให้มีการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปวัน มีนรัช เรือนเดช (2549) ที่ศึกษาการประยุกต์แนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติของประชาชน ที่เข้าร่วมโครงการชีวิตพอเพียงตามแนวพระราชดำริ พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์แนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติของประชาชนที่เข้าร่วมโครงการชีวิตพอเพียงตามแนวพระราชดำริ ได้แก่ อาชีพ

2.6 กลุ่มตัวอย่างผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันมีการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือนมีผลต่อการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร โดยผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 50,000 บาท มีการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตสูงกว่าผู้ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่ำกว่า 35,000 บาท ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่าส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ มีความเชี่ยวชาญ เรียนรู้ชีวิตมามาก ย่อมมีความระมัดระวังในการใช้ชีวิตมากกว่า จึงทำให้มีการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตมากกว่าซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสันต์เพชร สายสรรพมงคล (2559) ที่ศึกษาเรื่องการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหาร พบว่า ข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหารที่มีรายได้เฉลี่ยต่างกันต่างกันมีการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตแตกต่างกัน

3. ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร พบว่า ความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่าความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ภาคกลาง (รวมทั้งกรุงเทพมหานคร) ซึ่งวิถีชีวิตและการใช้ชีวิตประจำวันห่างไกลจากหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จึงอาจส่งผลให้ความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานคร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของหทัยรัตน์ อู่รอด (2550) ที่ศึกษาทัศนคติของพนักงานต่อการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิต กรณีศึกษา : บริษัท โจนส์ แลง ลาซาลล์ (ประเทศไทย) จำกัด พบว่า ความรู้ความเข้าใจแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไม่มีผลต่อทัศนคติต่อการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิต

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยที่ได้ ผู้วิจัยสรุปข้อเสนอแนะได้ ดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้มีงานทำในกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในระดับปานกลางค่อนข้างต่ำ และมีการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต ในระดับมาก ดังนั้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่หน่วยงานภาครัฐ หรือเอกชน และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ควรดำเนินการส่งเสริมให้ความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแก่ประชาชนให้มากขึ้น และหลากหลายช่องทาง อาจโดยผ่านกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ผ่านสังคมออนไลน์ การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียง จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การถ่ายทอดความรู้ด้านการประกอบอาชีพ และการนำเสนอตัวอย่างบุคคลในหลากหลายอาชีพที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่สังคมได้ เพื่อให้ประชาชนเข้าใจ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถูกต้องและสามารถประยุกต์ใช้ได้เหมาะสม ซึ่งจะมีส่วนช่วยในการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก และสร้างความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจระดับฐานราก ชุมชน และประเทศชาติอย่างยั่งยืน เป็นต้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. ควรมีการศึกษารูปแบบการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต ให้เหมาะสมกับกลุ่มบุคคลในหลากหลายอาชีพ เพื่อค้นพบแนวทางที่เหมาะสม ชัดเจน และเป็น รูปแบบที่สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ
2. ควรมีการศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่อาจส่งผลต่อการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ให้มีความหลากหลาย เช่น เจตคติ แรงจูงใจ เพื่อให้ทราบแนวทางการส่งเสริมการดำเนินชีวิต ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างเหมาะสม เป็นต้น
3. ควรมีการศึกษาการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการวางแผนการเงินส่วนบุคคล ช่วงวัยต่าง ๆ เพื่อให้ได้แนวทางในการส่งเสริมการวางแผนการเงินส่วนบุคคลให้มีประสิทธิภาพ มากขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กัลยา วานิชย์บัญชา. 2546. การวิเคราะห์สถิติ: สถิติสำหรับการบริหารและการวิจัย. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กานดา เต๊ะชั้นหมาก. 2556. ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา. รายงานการวิจัย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- จรัญ สุวรรณวงศ. 2555. ยุทธศาสตร์การพัฒนาการปฏิบัติตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของข้าราชการศูนย์การทหารม้าจังหวัดสระบุรี. การค้นคว้าอิสระปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขายุทธศาสตร์การพัฒนา, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ชนะเลิศักษณ์ ทัทมาลี .2555. ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตของครูสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการเขต 1. วิทยานิพนธ์,มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. 2544. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพมหานคร : เทพเนรมิตรการพิมพ์.
- ทิวเมฆ นาวาบุญนิยม.2558.การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนปฐมมโศก จังหวัดนครปฐม.วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน)
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. 2547. คู่มือการวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม SPSS. นนทบุรี : โรงพิมพ์นิติการพิมพ์.
- บุญชม ศรีสะอาด. 2535. การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น.
- ปวัน มีนรักษะเรือนเดช. 2549. การประยุกต์แนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติของประชาชนที่เข้าร่วมโครงการชีวิตพอเพียงตามแนวพระราชดำริ. ภาคนิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการพัฒนาสังคม) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ .
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2535. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: บริษัทฟิงเกอร์ปรีนแอนด์มีเดียจำกัด.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2539. เอกสารชุดฝึกอบรมการเรียนรู้การทำวิจัยด้วยตนเอง. นนทบุรี: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- มูลนิธิชัยพัฒนา. 2561. <https://www.chaipat.or.th/publication/journal/cpf-journal-1.html>. สืบค้นเมื่อ 31 มีนาคม 2563.
- ราชบัณฑิตยสถาน. 2546.พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542.กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น.

- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538. **เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2540. **สถิติวิทยาทางการวิจัย**. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- สันต์เพชร สายสรรพมงคล. 2559. **การนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหาร**. รายงานการวิจัยหลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่59, วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.
- ศีลวัต ศรีสวัสดิ์. 2552. **ความรูความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้ที่มีภูมิลำเนาในเขตกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการสิ่งแวดล้อม), สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ .
- ศูนย์ข้อมูลกรุงเทพมหานคร. 2561. <http://www.bangkok.go.th>. สืบค้นเมื่อ 31 มีนาคม 2563.
- เสาวณี จันทะพงษ์ และนิธิสาร พงศ์ปิยะไพบูลย์. 2560. **20 ปี วิฤตเศรษฐกิจ 2540: บทเรียนสู่เส้นทางเศรษฐกิจที่สมดุลและยั่งยืน**. เมื่อ28/11/2561
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. 2559. **จำนวนผู้มีเงินได้ในกรุงเทพมหานครไตรมาส 2 ปี 2559**. <http://service.nso.go.th/nso/web/statseries/statseries03.html>. สืบค้นเมื่อ 25 ธ.ค. 2562.
- สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. 2562. <http://www.royin.go.th>. สืบค้นเมื่อ 31 มีนาคม 2563
- สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล.2559. **สถิติ 2559กรุงเทพมหานคร.กรุงเทพฯ :** โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- หทัยรัตน์ อยู่รอด. 2550. **ทัศนะของพนักงานต่อการนำแนวคิด ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิต กรณีศึกษา : บริษัท โจนส์ แลง ลาซาลล์ (ประเทศไทย) จำกัด**. ภาคนิพนธ์ ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการพัฒนาสังคม) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ .
- อรวรรณ แก้วมาตย์ และคณะ. 2558. **การดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาภาคปกติ (คหัตถ์) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน จังหวัดขอนแก่น**. ปริญญารัฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง,มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
- Bloom, Benjamin S. 1976. **Human Characteristics and School Learning**. New York: Mc Graw - Hall Book Co.
- Booms, B. H. & Bitner, M. J. 1981. **Marketing strategies and organization structure for service**. Chicago: American marketing association.

Cronbach, Lee J. 1970. **Essential of Psychology Testing**. 3rd ed. New York: Harper and Row.

Hinkle, D.E. (1998). **Applied Statistics for the Behavioral Sciences**. Boston: Houghton Mifflin.

<https://www.thairath.co.th/content/1375155> สืบค้นเมื่อ 28/11/2561

http://www.chaipat.or.th/site_content/item/1309-2010-06-03-09-50-07.html สืบค้นเมื่อ 28/11/2561

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดวงใจ เขมวีรัตน์	การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.)
ผู้ช่วยศาสตราจารย์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
2. อาจารย์สนทยา เขมวีรัตน์	บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (บธ.ม.)
การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.)
อาจารย์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
3. วศ.ว่าที่ร้อยตรีวิชัย โกศลวัฒน์	วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (วท.ม.)
สาขา เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อการพัฒนาทรัพยากร
ใบประกอบวิชาชีพ กว. วิศวกรอุตสาหกรรม
อดีตคณบดีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ภาคผนวก ข.

ผลการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ

แบบสอบถามการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต

แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

คุณภาพแบบสอบถามการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต

คุณภาพเครื่องมือด้านความเที่ยงตรง

ค่าดัชนีความสอดคล้องจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน

ข้อ	คะแนนจากผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC.	คุณภาพ
	1.	2.	3.		
1.	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2.	1	1	0	0.66	ใช้ได้
3.	1	0	1	0.66	ใช้ได้
4.	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5.	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6.	0	1	1	0.66	ใช้ได้
7.	1	1	1	1.00	ใช้ได้
8.	1	1	1	1.00	ใช้ได้
9.	1	1	1	1.00	ใช้ได้
10.	1	1	1	1.00	ใช้ได้
11.	1	1	1	1.00	ใช้ได้
12.	1	0	1	0.66	ใช้ได้
13.	1	1	1	1.00	ใช้ได้
14.	1	1	1	1.00	ใช้ได้
15.	1	1	1	1.00	ใช้ได้
16.	1	1	1	1.00	ใช้ได้
17.	1	1	1	1.00	ใช้ได้
18.	1	1	1	1.00	ใช้ได้
19.	1	1	1	1.00	ใช้ได้
20.	1	1	1	1.00	ใช้ได้
21.	1	1	1	1.00	ใช้ได้
22.	1	1	0	0.66	ใช้ได้
23.	1	0	1	0.66	ใช้ได้
24.	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ข้อ	คะแนนจากผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC.	คุณภาพ
	1.	2.	3.		
25.	1	1	1	1.00	ใช้ได้
26.	0	1	1	0.66	ใช้ได้
27.	1	1	1	1.00	ใช้ได้
28.	1	1	1	1.00	ใช้ได้
29.	1	1	1	1.00	ใช้ได้
30.	1	1	1	1.00	ใช้ได้

คุณภาพแบบสอบถามการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต
ด้านค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่น เป็นรายด้านและรวมทั้งฉบับ

1. ด้านความพอประมาณ

ข้อ คำถาม	Scale Item Deleted	Mean if Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Total Correlation	Item- Alpha if Deleted	คุณภาพ
1.	20.850		11.119	.603	.818	ใช้ได้
2.	21.310		10.479	.560	.836	ใช้ได้
3.	20.750		11.038	.706	.798	ใช้ได้
4.	20.820		11.806	.555	.827	ใช้ได้
5.	20.600		11.313	.728	.797	ใช้ได้
6.	20.420		12.024	.633	.815	ใช้ได้

Reliability Coefficients

N of Cases = 100.0

N of Items = 6

Alpha = 0.841

2. ด้านความมีเหตุผล

ข้อ คำถาม	Scale Item Deleted	Mean if if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Total Correlation	Item- Alpha if Item Deleted	คุณภาพ
1.	20.980		11.151	.682	.851	ใช้ได้
2.	20.840		12.095	.677	.852	ใช้ได้
3.	20.780		11.486	.795	.833	ใช้ได้
4.	20.990		11.485	.691	.849	ใช้ได้
5.	21.270		11.997	.506	.884	ใช้ได้
6.	20.940		11.673	.757	.839	ใช้ได้

Reliability Coefficients

N of Cases = 100.0

N of Items = 6

Alpha = 0.873

3. ด้านระบบภูมิคุ้มกันในตัว

ข้อ คำถาม	Scale Item Deleted	Mean if if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Total Correlation	Item- Alpha if Item Deleted	คุณภาพ
1.	18.740	18.780	23.778	.617	.826	ใช้ได้
2.	18.140	23.778	18.660	.382	.860	ใช้ได้
3.	19.130	18.660	20.111	.720	.800	ใช้ได้
4.	18.500	20.111	20.091	.731	.801	ใช้ได้
5.	18.990	20.091	20.856	.627	.820	ใช้ได้
6.	18.550	20.856		.728	.805	ใช้ได้

Reliability Coefficients

N of Cases = 100.0

N of Items = 6

Alpha = 0.845

4. ด้านเงื่อนไขความรู้

ข้อ คำถาม	Scale Item Deleted	Mean if Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Total Correlation	Item- Alpha if Deleted	คุณภาพ
1.	18.890		16.301	.788	.905	ใช้ได้
2.	18.940		15.794	.818	.901	ใช้ได้
3.	19.070		16.490	.875	.894	ใช้ได้
4.	18.900		17.646	.778	.908	ใช้ได้
5.	18.990		17.343	.672	.921	ใช้ได้
6.	18.710		17.359	.741	.911	ใช้ได้

Reliability Coefficients

N of Cases = 100.0

N of Items = 6

Alpha = 0.921

5. ด้านเงื่อนไขคุณธรรม

ข้อ คำถาม	Scale Item Deleted	Mean if Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Total Correlation	Item- Alpha if Deleted	คุณภาพ
1.	21.640		10.152	.764	.892	ใช้ได้
2.	21.390		10.442	.761	.893	ใช้ได้
3.	21.630		10.195	.732	.896	ใช้ได้
4.	21.770		9.492	.749	.896	ใช้ได้
5.	21.700		10.515	.696	.901	ใช้ได้
6.	21.670		9.779	.813	.885	ใช้ได้

Reliability Coefficients

N of Cases = 100.0

N of Items = 6

Alpha = 0.910

คุณภาพแบบสอบถามการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต รวมทั้งฉบับ

Reliability Coefficients

N of Cases = 100.0

N of Items = 30

Alpha = 0.950

คุณภาพแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
 คุณภาพเครื่องมือด้านความเที่ยงตรง
 ค่าดัชนีความสอดคล้องจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน

ข้อ	คะแนนจากผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC.	คุณภาพ
	1.	2.	3.		
1.	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2.	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3.	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4.	0	1	1	0.66	ใช้ได้
5.	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6.	0	1	1	0.66	ใช้ได้
7.	1	1	1	1.00	ใช้ได้
8.	1	1	0	0.66	ใช้ได้
9.	1	1	1	1.00	ใช้ได้
10.	1	1	1	1.00	ใช้ได้

คุณภาพแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
ด้านค่าความยาก ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น

ข้อ คำถาม	Mean	Std. Deviation	Corrected Total Correlation	Item- Alpha if Item Deleted	คุณภาพ
1.	.740	.4408	.506	.670	ใช้ได้
2.	.720	.4513	.450	.680	ใช้ได้
3.	.230	.4230	.306	.704	ใช้ได้
4.	.220	.4163	.193	.721	ใช้ได้
5.	.260	.4408	.221	.719	ใช้ได้
6.	.210	.4094	.321	.701	ใช้ได้
7.	.190	.3943	.326	.701	ใช้ได้
8.	.820	.3861	.495	.675	ใช้ได้
9.	.820	.3861	.581	.661	ใช้ได้
10.	.420	.4960	.386	.692	ใช้ได้

Reliability Coefficients

N of Cases = 100.0

N of Items = 10

Alpha = 0.715

คณะผู้วิจัย

หัวหน้าโครงการวิจัย

ชื่อ	ผู้ช่วยศาสตราจารย์พีรญา เขตพงษ์
สถานที่ติดต่อ	47/4 หมู่ 4 ถนนเอกชัย ตำบลโคกขาม อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร 74000
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร คณะบริหารธุรกิจ

ประวัติการศึกษา

2532	บริหารธุรกิจบัณฑิต(บธ.บ.) การจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
2544	การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) ธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสบการณ์เกี่ยวกับงานวิจัย

- ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการสร้างระบบผลิตน้ำประปาแบบผิวดินในเขตเทศบาลนครสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร. มีนาคม 2549. (สนับสนุนงบประมาณโดยเทศบาลนครสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร)
- ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. 2555.
- ปัญหาและอุปสรรคในการรับนักศึกษาเข้าปฏิบัติงานสหกิจศึกษาตามแนวความคิดของสถานประกอบการ กรณีศึกษา : คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. 2557.
- การบริหารจัดการน้ำที่มีประสิทธิภาพ กรณีศึกษา: อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร. 2558.
- การศึกษาอิทธิพลของส่วนผสมทางการตลาดที่มีต่อการตัดสินใจซื้อแบตเตอรี่มอเตอร์ไซด์ทดแทนของผู้ขับขี่ในกรุงเทพฯ. 2558
- การแบ่งส่วนตลาดผู้บริโภคคนไทยบนพื้นฐานทัศนคติทางการเงิน. 2559.
- การสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันของธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงคุณภาพในประเทศไทย. 2561.

ผู้ร่วมโครงการวิจัย

ชื่อ	ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรประภา แสงสินเจริญชัย
สถานที่อยู่อาศัย	92/262 หมู่บ้านทวีสุข ซอย เสรีไทย 29 ถนนเสรีไทย แขวงคลองกุ่ม เขตบึงกุ่ม กทม. 10240
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ 8 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร คณะบริหารธุรกิจ
ประวัติการศึกษา	
2527	นิติศาสตร์บัณฑิต (น.บ.) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
2542	การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2546	นิติศาสตร์มหาบัณฑิต (น.ม.) มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ประสบการณ์เกี่ยวกับงานวิจัย

- ทักษะคิดและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาการเงินธุรกิจ ของนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่ผ่านการเรียนแบบร่วมมือ. 2554.
- การพัฒนาการเรียนการสอน คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. 2554.
- ปัญหาและแนวทางในการพัฒนาการออม: กรณีศึกษาชุมชนพระยาประสิทธิ์ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร. 2557.
- ปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษา ระดับปริญญาตรี ในคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. 2558.
- ปัจจัยความสำเร็จในการบริหารจัดการสถาบันการเงินชุมชนพระยาประสิทธิ์ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร. 2559.
- ความรู้และเจตคติเกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างรายได้: กรณีศึกษาชุมชนพระยาประสิทธิ์ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร. 2559.
- ปัจจัยที่ส่งผลต่อการลงทุนเพื่อหักลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของผู้มีเงินได้ใน กรุงเทพมหานคร. 2561.

ผู้ร่วมโครงการวิจัย**ชื่อ**

นางสาวบุญเรียม ทะไกรราช

ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน

อาจารย์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

สถานที่ทำงานปัจจุบัน

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

คณะบริหารธุรกิจ

ประวัติการศึกษา

2548

การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) เอกธุรกิจศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสบการณ์เกี่ยวกับงานวิจัย

- การพัฒนาการคิดของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการพระนคร ด้วยวิธีการสอนแบบตั้งคำถาม. 2547.
- ความรู้ ความเข้าใจ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการบริโภคของ นักศึกษามทร พระนคร. 2551.
- การพัฒนาองค์การแห่งการเรียนรู้ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. 2555.
- ปัจจัยที่ส่งผลต่อการลงทุนเพื่อห้กลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของผู้มีเงินได้ใน กรุงเทพมหานคร. 2561.

ผู้ร่วมโครงการวิจัย

ชื่อ	นางสาวณัฐชา อ่างโชติ
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	อาจารย์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร คณะบริหารธุรกิจ
ประวัติการศึกษา	บธ.บ. (การตลาด-โฆษณา) สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ศศ.ม. (การบริหารองค์กร) มหาวิทยาลัยเกริก บริหารธุรกิจดุซนู้บัณฑิต (การตลาด) มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย
ประสบการณ์เกี่ยวกับงานวิจัย	

- การศึกษาอิทธิพลของส่วนผสมทางการตลาดที่มีต่อการตัดสินใจซื้อแบตเตอรี่มอเตอร์ไซด์ทดแทนของผู้ขับขี่ในกรุงเทพ. 2558
- การแบ่งส่วนตลาดผู้บริโภคคนไทยบนพื้นฐานทัศนคติทางการเงิน. 2559.
- การสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันของธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงคุณภาพในประเทศไทย. 2561.

